

NASZE ABC

Dwa światy

W coraz silniejszym dymieniu wulkanu europejskiego nietylko materialnych trzeba szukać przyczyn, doprowadzających do eksplozji przeciwne sobie interesy poszczególnych państw. Istnieje także druga grupa przyczyn — i to nawet ważniejsza: sprzeczności ideowe.

Ważniejsza o tyle, że jeśli w interesach możliwe są kompromisy, to w walce idei bardzo rzadko, a zawsze tylko prowizorycznie, może dochodzić do chwilowego zawieszenia broni, ostatecznie bowiem musi się rozegrać walka decydująca.

Wspomnieliśmy onegdaj o nasuwającym się automatycznie porównaniu Mussolini — Napoleon. Ma ono swoje głębsze, nietylko personalne, znaczenie. Bardziej niż do roku 1914, zbliża się obecna epoka do napoleońskiej, a to właśnie ze względu na zasadnicze przeciwieństwo ideowe, jakie dzieli państwa dzisiejsze spowodu ich ustrojów wewnętrznych.

Front antywłoski, to zarazem front antyfaszystowski, przeciwdyktatorski. Nie w polityce państw, oczywista, gdyż ta rozmaritami kieruje się oportunistami, wyszukując sytuacji lub naginając się do konieczności — ale w opinii społeczeństw, która w czasach dzisiejszych olbrzymią przeciwnie odgrywa rolę. Gdyby nie to, nie mielibyśmy ani tak ostrego i bezkompromisowego stawiania sprawy ze strony Rzymu, ani tak zdecydowanego veto w Londynie.

Interesy materialne dalyby się jakoś pogodzić. Z prestiżem, z interesami natury moralnej, nie tak jest łatwo: musi jeden z nich uciec. Mniejsze jeszcze jest ryzyko po stronie Anglii, która zaangażowała się w obronę idei wieloosobowej, a więc w rezultacie bezosobowej, jaką jest Liga Narodów: cofając się zatem lub doznając porażki, mogłaby jeszcze salwować powagę własną. Inaczej atoli z faszysmem, dla którego przecież fundament główny siły — to właśnie autorytet: czy jest do pomyślenia utrzymanie autorytetu, gdy raz został dotkliwie skompromitowany?

W pochodzie na Europę Napoleona, „burzyciela tronów”, nietyle interesy Francji grały główną rolę, nietyle nawet ambicje osobiste cesarza, ile: najpierw kontrast między rewolucją a monarchiami absolutnymi, potem zaś fatalna logika wypadków, iż nie mogła się walka zakończyć, póki nie upadł jeden z przeciwników. Ostatecznie Francja długo potem leczyła się z ran i osłabienia, ale póki Napoleon był u steru, grała zawsze o pełną stawkę „à la banque”. Nieinaczej jest z Mussolinim, nieinaczej z każdą inną dyktaturą.

I dlatego to, co przeżywamy obecnie w sytuacji międzynarodowej, nie jest bynajmniej epizodem. Mamy wszak jeszcze hitleryzm, mamy dyktaturę sowiecką: wbrew odmiennym pozorom chwilowych kompromisów — dyktatury nie mogą się godzić z demokratycznym systemem Ligi Narodów. Sowiety chwilowo zawiesiły otwarte agresję (tylko otwarcie, bo Komintern działa nadal) i dlatego Ligę popierają. Mussolini zaś przez szereg lat gloryfikował wojnę — więc i będzie wojna. Tuż obok siebie mamy trzecią dyktaturę, niemiecką. Ta narazie o wojnie wprawdzie głośno jeszcze nie mówi, ale zbroi się, jak nikt drugi.

Konflikt włosko-angielski jest tylko początkiem. M. Grz.

4 balony lądowały
o 9 brak wiadomości

Emocjonujący wyścig balonów dobiega końca. Wobec tego, że dziś rano upływa 60 godzin od chwili startu prawdopodobnie już wszystkie balony wylądowały. Brak jednak wieści o większości balonów, ponieważ sądząc z kierunku ich lotu winne były wylądować w Rosji Sowieckiej skąd ze względu na olbrzymie odległości i brak komunikacji wiadomości dochodzą z dużym opóźnieniem.

Na podstawie obserwacji otrzymanych z polskich punktów granicznych oraz z poszczególnych sowieckich miejscowości, można wywnioskować, że balony natychmiast po starcie z Warszawy rozbiły się na dwie zasadnicze grupy.

Pierwsza grupa składała się z 5 balonów, które odrazu poleciały w kierunku północno-wschodnim, mianowicie w stronę Wileńszczyzny, Litwy Kowieńskiej, Łotwy i Estonii.

Druga grupa złożona z 8 balonów podzieliła się na dwie części. Kilka balonów mianowicie przeleciało granicę sowiecką na odcinku od Baranowicz do Łuninca, lecąc prosto na wschód, natomiast jeden czy też dwa pozostałe balony przeleciały przez granicę bliżej Wołynia, kierując się nieznacznie na południowy wschód t. j. na sowiecką Ukrainę. Wśród balonów, które leciały na wschód znajdowały się dwa polskie balony, mianowicie „Kościuszkę” pilotowany przez kpt. Hynka i „Polonia II”, pilotowany przez kpt. Burzyńskiego, jeden ławni niemiecki, dwa balony francuskie i prawdopodobnie „Toruń” pilotowany przez holendrów. Ten ostatni balon zniżył jednak swój lot tuż za granicą (wizjono go tam na wysokości 1000 m.) i mógł później zmienić kierunek lotu na północno-wschodni. Bardziej na południe leciał balon belgijski „Belgica” pilotowany przez Demuytera, najgro-

niejszego współzawodnika. Balon Demuytera już bezpośrednio w godzinę po starcie z Warszawy leciał w kierunku na południowy wschód.

Fogłoski o tem, jakoby amerykański balon „U. S. Navy” gonił „Kościuszkę” z pkt. Hynkiem na czele grupy kilku balonów, okazały się nieprawdziwe. Balon ten leciał na prawem skrzydle tej grupy balonów, która się skierowała na północny wschód, wówczas gdy balon kpt. Hynka leciał na wschód.

Zresztą otrzymaliśmy depeszę, która świadczy o tem, że tak było, jak przewidywaliśmy poprzednio. Na Białorusi Sowieckiej wylądował balon amerykański „U. S. Navy” pilotowany przez poruczników marynarki Tylera i Orvilla. Opadł pod wsią Elczyce, przeleciał mniej więcej w linii prostej około 850 km. od Warszawy. Nieco bardziej na północ wylądował jeden z niemieckich balonów, nie wiadomo dotychczas który. Opadł pod miejscowością Kryczewo nad rzeką Soszą w obwodzie mohylewskim w odległości 340 km. od Nieświeża i 840 km. od Warszawy.

Oba te balony wchodziły w skład grupy pięciu balonów, która leciała na północny wschód. Wobec tego, że poprzednio już lądowały balony: „Deutschland” i „Zurich III” (oba pod Rygą na Łotwie), brak jest wiadomości jeszcze tylko o jednym balonie tej grupy.

Przygody balonu „Zurich III” były wręcz niesamowite. Jak stwierdza lotnicy, dr. Tilgen-genkampf i por. Michel, balon ich doleciał do granic Estonii następnie wiatry z nad Bałtyku zniżyły go spowodem do Kowna, stamtąd prądy powietrzne skierowały go do Dźwińska. Dokąd balon później kierował wiatr, lotnicy sami nie wiedzą. Cała noc krążyła nad rozróżnieniem miejscowości i

wreszcie nie mogąc zorientować się, gdzie się znajdują postanowili lądować.

W obecnej więc sytuacji mamy wiadomości o lądowaniu czterech balonów: „Deutschland” (600 km.), „Zurich III” (590 km.), „U. S. Navy” (850 km. i balonu niemieckiego o nieznanym nazwie 640 km. (prawdopodobnie „Erich Deku”). Nad Rosją Sowiecką i nad krajami bałtyckimi leci jeszcze albo już tam wylądowało 9 balonów.

Dowiadujemy się, że balon „Goplo” (obserwacyjny) wylądował pod Mińskiem Mazowieckim, brak natomiast wiadomości o balonie „Legionowo”, który wiozł pecetę.

Uchwalenie sankcji będzie oznaczać
Wypowiedzenie wojny Włochom
Doniosłe oświadczenie Mussoliniego

PARYŻ, 17.9. (ATE). Jak donosi agencja telegraficzna „Ekspress” „Matin” zamieszcza wywiad swego specjalnego wysłannika z Mussolinim. Szef rządu włoskiego oświadczył, że wszystkie siły wrogie faszystom skupiły się, aby szkodzić Włochom.

Włochy idą prostą drogą i nie zamierzają atakować innych narodów europejskich. Gdyby jednak doszło do działań wojennych, będzie to oznaczało wojnę. Włochy nie pragną wojny, ale się jej nie boją. Mussolini zapytuje, czy świat pragnie zamiast zwykłej kampanji kolonialnej, których tyle prowadziła Anglia i Francja, śmierci milionów ludzi. Ci, którzy

rozpętają nową katastrofę, poniosą zań odpowiedzialność. Mussolini nie może zrozumieć ludzi, którzy dla uratowania domu uodpalają całe miasta.

Mussolini podkreślił, że może zmobilizować około 10 milionów ludzi. Gdyby np. powzięto sankcje wojskowe przeciwko Włochom, rząd włoski podejmie rekwizycję.

1.100.000 żołnierzy
zmobilizowała Abisynja

LONDYN, 17.9. (ATE). „Star” donosi z Addis Abeby, że dotychczas zmobilizowano 1.100.000 żołnierzy, t. j. około 11 proc. ogółu ludności. Z liczby tej jednak załedwie 155.000 posiada należyte wyposażenie w broń nowoczesną, zasługując temsamem w wię-

szym lub mniejszym stopniu na zaliczenie do kategorii żołnierzy dobrze wyszkolonych. Reszta stanowi niezorganizowaną masę wojska, uzbrojonego w przestarzałe karabiny, dzidy i szpilety, które mogą być przydatne jedynie w wojnie partyzanckiej.

ADDIS ABEBA 17. 9. (PAT). W poniedziałek zakończone zostały ostateczne przygotowania do ogłoszenia powszechnej mobilizacji, która jednak nastąpi tylko w tym wypadku, jeśli Włochy uciekną się do jawnej napaści.

Na pograniczu Erytrei zauważono zmobilizowany ruch oddziałów włoskich.

ADDIS ABEBA, 17. 9. (PAT). Podróżni przybywający z południa opowiadają o poważnej koncentracji wojsk w prowincji Bali w pobliżu granicy włoskiego Somali. Wojska te składają się z 100.000 piechoty, oddziałów kawaleryjskich i meharystów.

Gen. Mangasza, B. chargé d'affaires abisyński w Rzymie udał się do prowincji Uallega na zachód, gdzie zorganizować ma korpus armii, a następnie wyjedzie do prowincji Tigre, graniczącej z Erytreą.

Do Addis Abeby przybyło 9-ciu oficerów belgijskich, którzy zajmą się sprawami technicznymi, robotami publicznymi i policją. Misja ich będzie odmienna od misji oficerów belgijskich i szwedzkich, zajmujących się wyszkoleniem wojsk abisyńskich.

Narady
na Zamku

W poniedziałek, o godz. 15-ej, p. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na łącznej audjencji p. premiera Sławka oraz pp. b. premierów Switalskiego, Prystora i Jędrzejewicza.

Według pogłosek narada dotyczyła ustalenia listy senatorów z nominacji, mającej nastąpić w bawem zmiany rządu, oraz innych doniosłych spraw państwowych.

Żółta Rzeka zmienia łożysko
Katastrofa żywiołowa w Chinach
Pół miliona powodzian

LONDYN, 17. 9. (ATE). Z Pekinu donoszą, że rzeka Hoangho, wracająca do swego starożytnego łożyska, zerwała tamy ochronne i zalala znaczną część prowincji Szantung. Wobec niezwykle gwałtownego naporu wód zaniechano wszelkich prac nad wzmacnianiem zagrożonych tam, skierowując główne wysiłki ku ratowaniu ludności.

Żółte masy wód płyną w kierunku starego koryta, z którego rzeka wystąpiła w 1852 roku, zło-

biąc sobie nowe koryto bardziej na północ. Po ustaleniu nowego biegu rzeka Hoangho płynęłaby mniej więcej pod 34 st. szerokości. Jej ujście znajdowałoby się na południe od Tunktau.

W prowincji Szantung wody Hoangho utworzyły olbrzymie jezioro. Bezpośrednio dotkniętych powodzią jest około pół miliona ludzi. Władze prowincji wysygnowały narazie 750 tysięcy dolarów meksykańskich na powodzian.

Groźna burza
u brzegów Anglii

LONDYN, 17. 9. (PAT). Burza szalejąca u wybrzeży Anglii stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla okrętów. Szereg statków wysłał sygnały „SOS”, m. in. parowiec „Brompton Manor”, znajdujący się w pobliżu wyspy Wight. Szereg statków szuka schronienia w portach. Statek motorowy „Frank” gnany wiatrem znajduje się w poważnym niebezpieczeństwie.

W nocy siła wiatru dochodziła do 100 mil na godzinę.

Nowy kartel
w Polsce

Fabryki mebli giętych w Polsce zawierają umowę kartelową. Celem kartelu jest ujednolinitenie cen przy eksporcie mebli giętych zagranicę, gdyż w dziedzinie tej panowała dotąd dzika konkurencja, szkodliwa dla przemysłu.

Proces anarchistów

Poraz pierwszy w Warszawie

Wydział VIII karny Sądu Okręgowego rozpatrywać będzie niebawem pierwszą wielką sprawę polityczną anarchistów. W b. tygodniu Urząd Prokuratorski do rzęzył akt oskarżenia 17 osobom, które odpowiadać mają za udział w organizacji anarchistycznej o

charakterze wywrotowym.

W stan oskarżenia postawiono szereg osób z Izraelem Szternem na czele.

Rzadko spotykana na wakan-dzie sądowej sprawa anarchistów wyznaczona ma być początek m. listopada.

Działacz wśród mydlarzy

Antoni Opęchowski na Pawiaku

Warszawska policja śledcza aresztowała wczoraj sznedra działacza na terenie społecznym i politycznym, ex-właściciela mydlarni przy ul. Zielnej Antoniego Opęchowskiego (Dobra 36). Wraz z Opęchowskim aresztowano jego współnika Jana Holownię (Lipowa 6).

Aresztowanie nastąpiło po wykryciu afery, dokonywanej przez Opęchowskiego i Holownię na szkodę „Wagons Lit - Coock”. Afera polegała na tem, iż do różnego rodzaju urzędów państwowych, policji i prokuratury napływają drogą telefoniczną informacje, jakoby biuro podróży „Wagons Lit - Coock”, którego siedziba znajduje się w Warszawie, w hotelu „Bristol”, dopuszczało się nadużyć podatkowych oraz wystawiało fałszywe paszporty zagraniczne.

Ponieważ dochodzenie, przeprowadzone przez urząd śledczy, trwało przez kilka tygodni i usta-

liło, iż doniesienia te były fałszywe i nieprawdziwe, skolei urząd śledczy zajął się odszukaniem tego, który zajmował się puszczaniem w obieg tych fałszywych doniesień.

Dochodzenie prowadzone przez policję ustaliło, iż czynił to Opęchowski.

Przed kilku tygodniami Opęchowski był współpracownikiem czasopisma, wydawanego przez „Wagons Lit - Coock” p. t. „Dokąd”. Również Holownia był współpracownikiem tego biura i prawdopodobnie z zemsty pomagał Opęchowskiemu. Z zeznań Opęchowskiego wynika, iż działał on naumyślnie, by zemścić się na dyrekcji „Wagons Lit - Coock” za zwolnienie go z pracy.

Z polecenia prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, Opęchowskiego i Holownię osadzono w więzieniu na „Pawiaku” przy ul. Dzielnej.

Coraz mniejsze widoki Na polubowne załatwienie konfliktu włosko - abisyńskiego

GENEWA, 17. 9. Premier Laval przybył do Genewy samochodem wczoraj popoł. i udał się bezpośrednio na posiedzenie Zgromadzenia Ligi, gdzie odbył naradę z bar. Aloisi, delegatem Włoch. Tematem narady były bezspornie coraz wyraźniej malejące możliwości osiągnięcia polubownego załatwienia konfliktu włosko - abisyńskiego.

GENEWA, 17. 9. — Podkomitet ekspertów Komisji 5-ciu pracował wczoraj cały dzień nad wykończeniem sprawozdania w sprawie sporu włosko - abisyńskiego.

Z kół angielskich komunikują, że raport ten składać się będzie z dwóch części, z których pierwsza dotyczy ma w szczególności analizy memoriału włoskiego i od powiedzi abisyńskiej, a druga za wierać będzie w 12 punktach konkretne propozycje reform gospodarczych w Abisynji z udziałem państw, reprezentowanych w Lidze Narodów.

Wśród samych jednak ekspertów panować ma przekonanie, że cała ich praca jest raczej papierowa i nie będzie miała praktycz-

negu znaczenia. Przeważa nadal nastrój pesymistyczny, który wzmocniony został dziś popołudniem informacjami, pochodzącymi z kół francuskich jakoby Anglicy złożyli już Francji konkretny program sankcyj gospodarczych przeciw Włochom. Z kół brytyjskich zaprzeczają złożeniu formalnego planu sankcyj, ale nie zaprzeczają temu, że zagadnienie to jest między W. Brytanią i Francją konkretnie dyskutowane.

LONDYN, 17. 9. (ATE). — Z Addis Abeby donoszą: Nadzieja na uniknięcie wojny zniknęła całkowicie. Rokowania genewskim nie przypisuje się tu już poważniejszego znaczenia, przynajmniej o ile chodzi o uniemożliwienie konfliktu zbrojnego. W abisyńskich kołach politycznych panuje ponadto obawa, że sprawozdanie komitetu pięciu będzie dla Abisynji nieprzychylnie. Wszystko wskazuje bowiem na to, że sprawozdanie okaże się dla negusa nie do przyjęcia, bez równocześnie zrzeczenia z tronu.

Ogólnie jednak liczą się, że

działania wojenne nie rozpoczną się przed połową października. Abisyńskie koła rządowe odczuwają niezwykle dotkliwie brak amunicji i środków leczniczych. W tamtejszych kołach miarodajnych utrzymują, że czynione są gorące dążeń do zabiegów o otrzymanie jeszcze w ostatniej chwili kilku znaczących transportów amunicji.

Szajka bandytów lupilla handlarzy świń

Na szosach podwarszawskich przez pewien czas grasowała banda niebezpiecznych opryszków pod wodzą Antoniego Paska. Bandyci polowali głównie na handlarzy nierogaczyną. Nocami przyjeżdżali się po rowach przydrożnych i krzakach, wyskakiwali z ukrycia i pod groźbą rewolwerów wymuszali pieniądze. Władze policyjne nieraz urządały zasadzki, lecz bandyci byli zawsze dobrze zgóry o nich uprzedzeni i omijali niebezpieczne miejsca. Zastanawiający był fakt, że pośród ofiar bandytów największy procent przypada na handlarzy nierogaczyną.

Pewnego dnia na posterunek policyjny zgłosił się niejaki Stanisław Arkuszewski. Przyszedł on z doniesieniem i jednocześnie samoskarżeniem. Powiedział, że należy do bandy Antoniego Paska, lecz przy podziale łupów zo-

stał przez herszta pokrzywdzony. Pasek bowiem do „kosztów handlowych” wlicza wartość rewolweru i naboju, które dostarcza. Dzięki tym informacjom bandytów wyłapano. Byli to Józef Breleki, Henryk Ostrowski i Eugeniusz Ogideł. Przywódca szajki Antoni Pasek został również ujęty, przyczem na jaw wyszły sensacyjne okoliczności, że będąc kierownikiem bandy, jedno cześnie za pośrednictwem swojej matki Juljanny, wywiadywał się o stosunkach pieniężnych poszczególnych handlarzy nierogaczyną a następnie, obserwując najmniejszych, organizował na nich napady rabunkowe.

Szajka niebezpiecznych opryszków zasiadła wczoraj na ławie oskarżonych. Poza Arkuszewskim żaden z oskarżonych nie przyznał się do winy.

Przyczyna wypadków samochodowych Szoferzy za fałszywymi kartami jazdy

Na wokandzie Sądu Okręgowego znalazł się wczoraj sensacyjny proces Władysława Krysiaka, b. woźnego wydziału ruchu Komisarjatu Rządu w Warszawie, który fałszował prawa jazdy i sprzedawał je szoferom.

We wrześniu ub. roku szofer Józef Śladowski, prowadząc samochód w stanie nietrzeźwym, spowodował katastrofę i przyprawił o śmierć pewną kobietę. Kierowcę zatrzymano i okazane przez niego prawo jazdy przesłano do Komisarjatu Rządu. Tam stwierdzono, że legitymacja jest sfałszowana.

Zaczęło się dochodzenie i podejrzenia skierowały się odrazu pod adresem woźnego Krysiaka, treść dokumentu bowiem wypełniona była jego ręką. Ekspertyza kaligraficzna wykazała, że istotnie woźny wypisywał prawo jazdy dla Śladowskiego.

Krysiak przyznał się do fałszerstw tłumacząc się, iż otrzymał czyste blankiety do ponumerowania i część z nich przywłaszczył sobie. Mając szerokie stosunki wśród szoferów, proponował im wyrobienie prawa jazdy i pobierał za to odpowiednie wynagrodzenie.

Targi wolyńskie otwarte

Duża frekwencja zwiedzających

RÓWNE, 16. 9. W dniu dzisiejszym odbyło się otwarcie 6 Targów Wolyńskich w Równem.

Z pawilonów szczególnie bogatą, przedstawiają się pawilon regionalnego przemysłu ludowego oraz izb rolniczej, rzemieślniczej i przemysłowej - handlowej. 6-te Targi Wolyńskie cechuje wielki postęp w stosunku do wszystkich poprzednich kampanii targowych, przyczem główny nacisk położony

został na charakter handlowo - transakcyjny targów.

Wśród zbudowanych w r. b. pawilonów, utrzymanych w stylu regionalnym o charakterze wolyńskich chat, krytych strzechą, na wyróżnienie zasługuje dworek krzemieniecki, wzniesiony w stylu empire.

Już w dniu otwarcia 6-tych Targów pawilon zwiedzało ogółem 30 tysięcy osób.

Razem z woźnym pociągnięto do odpowiedzialności karnej i kierowców, korzystających z fałszywych praw jazdy. Tłumaczy się oni, że nie wiedzieli nic o manipulacjach Krysiaka i przypuszczali, że bierze on od nich pieniądze za to, że przyspiesza wyrobienie potrzebnego dowodu.

Przebiegiem do muru wynika śledztwa, Krysiak zaczął twierdzić, że nadużył dopuszczal się pod wpływem urzędnika Komisarjatu Rządu, niejakiego Górskiego, który był inicjatorem całej afery i kazał mu wykradać blankiety.

Sensacją w całym tym procesie jest to, że Krysiak wyrabiał fałszywe prawa jazdy tym kierowcom, którzy za rozmaite wykroczenia, jak nalogowe pijaństwo, nieostrożną jazdę i t. p. byli przez wydział ruchu ich pozbawieni. W ten sposób przyczynił się niewątpliwie do zwiększenia liczby wypadków samochodowych w Warszawie.

W dniu otwarcia 6-tych Targów pawilon zwiedzało ogółem 30 tysięcy osób.

Naręczony odmłodził się Sąd skazał go za fałszowanie dokumentu

BYDGOSZCZ, 17. 9. (tel. wł.) Nielada kokieteryjną odznaczał się Alfons Jastrzębski, skoro przed sądem pociągnięty został za przerozbięnie w dowodzie osobistym ilości lat z 29-ciu na 26.

Proces ujawnił, iż Jastrzębski był kandydatem do stanu małżeńskiego i odmłodzenie bez pomocy Woronowa robił w tym celu, aby

dobre wrażenie wywrzeć na swojej przyszłej małżonce oraz jej teściowej. Fałszerstwo wydało się przy dopelnianiu formalności przedślubnych, kiedy trzeba było przedłożyć władzom sfałszowany dokument.

Sąd skazał Jastrzębskiego na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem.

Uroczyste otwarcie Kongresu prasy technicznej

Wczoraj o godz. 11-ej rano, w sali Rady Miejskiej odbyło się uroczyste otwarcie VIII Kongresu Międzynarodowej Federacji Prasy Technicznej i Zawodowej, której przewodniczył sam obecnością p. Prezydent Rzeczypospolitej

Z okazji Kongresu odbyło się wczoraj o godz. 14 w halu Politechniki uroczyste otwarcie Międzynarodowej Wystawy Prasy Technicznej i Zawodowej.

Wystawa obejmuje prasę techniczną wielu państw.

Zamordowanie wynalazcy w małym domku we Lwowie

LWÓW, 17. 9. Wczorajszej nocy zamordowany został w swym domu, w którym żył samotnie zdala od ludzi, niejaki Aureli Landenberger, chemik - wynalazca.

Nieznany dotychczas zbrodniarz dostał się do samotnika przez okienko na strychu i tą samą drogą zbiegł. O zamordowanym, który trudnił się wyrobem chemikali i preparatów lekarskich, krążyły wśród okolicznych mieszkańców wieści, jakoby po-

siadał wielki majątek. Od pewnego czasu krążyła nawet wersja, że wynalazł on sposób wytwarzania srebra.

Motywy zbrodni mogły być bądź cele rabunkowe, bądź, jak przypuszczają, chęć wydarcia się motnikowi tajemnicy jego rzekomego wynalazku.

LWÓW, 17. 9. (tel. wł.). Tajemnicze morderstwo popełnione na 40-letnim inż. Feliksie Aureliem Landenbergerze wzbudziło olbrzymie poruszenie we Lwowie.

5-pokojowy domek parterowy z małym podwórkiem przy ul. Torosiewicza Nr. 3, w którym zamieszkiwał inż. Landenberger, oddawał wzbudziło powszechne zaciekawienie. Zmarły, syn pastora ewangelickiego w Striju, samotny kawaler, uchodził za dziwaka, gdyż nikogo do swojej samotni nie dopuszczał i nawet sam przyrządzał sobie jedzenie, składające się z mięsa, pieczywa i jarzyn. Domek był małą fabryczką. Inż. Landenberger utrzymywał się z fabrykacji preparatów kosmetycznych i precyzyjnych narzędzi.

Przedsiębiorstwo swoje nazywał „Chemikos”. W pracy ohywał się bez pomocników. Całe mieszkanie przypominało pracownię alchemika. Na wszystkich stołach rozstawione były retorty chemiczne, naczynia szklane, metalowe, palniki, chłodnice, okapy dla gazów trujących itd. Okna wszystkie zabezpieczono grubą klapą. Przy jed-

nem z nich stała tokarnia o napędzie elektrycznym oraz warsztat ślusarski.

Około godz. 2-ej w nocy sąsiedzi samotnika usłyszeli przeraźliwe wołanie o pomoc. Kilka osób weszło na podwórko i wytańcało drzwi do domku. Zastali oni inż. Landenbergera leżącego pod obryzganą krwią pierzyna, który słabym głosem zdołał powiedzieć: „Ratujcie! Zamordowali mnie”. Po przewiezieniu nieszczęśliwego do szpitala Powszechnego we Lwowie stwierdzono, iż ma on płuco przebite kulą rewolwerową. Ranny po godzinie zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Przed miesiącem inż. Landenberger przytrzymał na swoim podwórku dwóch włamywaczy: Nycza i Zarembe. Po kilkuminutowym przetrzymaniu w areszcie obu włóczęgów zwolniono. Obecnie aresztowano ich ponownie, chociaż do tej chwili władze śledcze nie mają żadnych danych co do osoby mordercy.

Inż. Landenberger, aczkolwiek był bardzo skromnie, uchodził za człowieka zamożnego. Nie wiadomo w tej chwili, czy mord miał na celu okradzenie samotnika z pieniędzy, czy też ograbienie go z wynalazku. Jedną z kobiet, mieszkającą na Pohulance, zeznała, iż o świecie widziała jakiegoś osobnika, wbiegającego na taczkach książki, papiery i pudełka, przykryte workiem.

Mleczarnia **DANGLA** kolacja witaminowa
SZPITALNA 7 wo-nabiałowa

Niebezpiecznie chodzić po ulicach Wilna

WILNO, 17. 9. (tel. wł.). Stosunkowo bezpieczeństwo w Wilnie w ostatnich czasach pozostawiają bardzo wiele do życzenia. Jak paterczywie myśli społeczne atakują przechodniów przekonali się emeryt kolejowy, Siwicki Józef (Uniwersytecka 2). O godz. 4-ej pop. w Cierętniku zaczęło go dwóch mężczyzn i kobieta, zadając pieniądze na wódkę. Gdy napastownicy odmówili datku, zaczęto grozić mu pobiciem, wobec czego ratował się ucieczką i ukrył się w ko-

ściele Bernardyńskim. Gdy po dłuższym przeciągu czasu Siwicki wyszedł z kościoła, natknął się na swych prześladowców, którzy zaczęli go powtórnie terroryzować. Emeryt stracił panowanie nad nerwami i zaczął wzywać pomocy. Przechodzący policjanci usłyszeli alarm i zatrzymali rzemieślników Bolesława Gintofta Aleksandra Borkowskiego (Antok 109) oraz Stanisława Głojca (Dyzenkautowska 8).

Jeszcze jeden związek: N. O. I.

Naczelna organizacja inżynierów w Polsce

Zalegalizowano statut naczelnej organizacji inżynierów R. P. w skrócie „N. O. I.”, której założycielami są następujące związki i stowarzyszenia inżynierskie:

1) Związek polskich inżynierów elektryków, 2) Związek inżynierów chemików R. P., 3) Stowarzyszenie inżynierów wychowanków wydziału mechanicznego Politechniki Warszawskiej, 4) Stowarzyszenie inżynierów mechaników polskich, 5) Związek

polskich inżynierów kolejowych, 6) Związek inżynierów drogowych R. P., 7) Stołeczne zrzeszenie inżynierów R. P., 8) Stowarzyszenie architektów R. P., 9) Związek polskich inżynierów budowlanych, 10) Stowarzyszenie polskich inżynierów przemysłu naftowego, 11) Polskie Tow. politechniczne we Lwowie.

Powyższe związki i stowarzyszenia liczą ogółem około 6000 członków.

Gaz w Warszawie był tań. Obecnie po obniżce ceny wyróżnia się swą taniością. Korzystajcie z gazu.

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 17 września

Dewizy: Belgja 89.78; Holandia 358.40; Kopenhaga 117.80; Londyn 26.27; Nowy Jork 51.91 i trzy dziesiętne; Paryż 35.01; Praga 2.94; Szwajcaria 178.68; Sztokholm 135.40; Włochy 43.39; Berlin 213.40.

Obroty dowizami większe, niż średnio. Tendencja niejednorodna. W obrocie prywatnym: banknoty dolarowe 5.31 i pół rubel złoty 4.73 i pół, dolar złoty 9.03 i trzy czwarte. Gram czystego złota 5.9244, marki niemieckie 158.75 — 158.00, funty ang. 26.28.

Papiery procentowe: 7 proc. po stabilizacji 63.38, odcinki po 500 dol. 64.50 (w proc.); 5 proc. konwersyjna 68.75; 6 proc. po dolarowa 81.75 (w proc.); 5 proc. po kolejową konwersyjną 61.00; 8 proc. L. Z. i oblig. Banku gosp. kraj. po 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i oblig. Banku rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 46.60; 8 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 56.18; 8 proc. po szkolna 1 em. 74.50.

Akcje: Bank Polski 92.50; warsz. Tow. fabryk cukru 36.00; Węgiel 11.75; Starachowice 31.25.

Dla pożyczek państwowych tendencja utrzymana. Dla listów zastawnych i akcji przeważnie mocniejsza.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 3 proc. z r. 1925 (Dillonow

ską) 91.00 (w proc.); 7 proc. poślaską 71.50 (w proc.); 7 proc. m. Warszawy (magist.) 70.25 (w proc.).

GIĘŁDA ZBOŻOWA

Ogólny obrót przyniósł 3.727 ton. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: pszenica jara czerwona skłista 19—19.50, pszenica zbierana 18.50 — 19, żyto 1-szy standard 13 — 13.25, II-gi st. 12.75 — 13, owies 1-szy st. 16 — 16.50, owies II standard 15.50 — 16, owies III-gi st. 15 — 15.50, jęczmień browarny 16 — 17, gatunek drugi 14.75 — 15.25, gat. III-ci 14.50—14.75, gatunek IV-ty 14 — 14.25, groch polny 23 — 25, groch Victoria 30 — 33, rzepak zimowy 34 — 35, rzepak i rzepak letni 32 — 33, siemię lniane Basia 32 — 33, gat. mak niebieski 40—48, mąka pszenna gat. I-A 33 — 35, gat. I-B 31 — 33, gat. I-C 29 — 31, gatunek I-D 27 — 29, gatunek I-E 25 — 27, gatunek II-B 24 — 26, gatunek II-D 23—24, gatunek II-F 22 — 23, gat. II-G 21—22, gat. III-A 16—17, mąka żytnia gat. 1-szy do 55 proc. 22 — 23, gat. 1-szy do 65 proc. 21 — 22, gat. II-gi 16.50 — 17.50, razowa 16.50 — 17.50, pośludnia 11 — 11.50.

Kupcy zagraniczni na Targach Wschodnich

W ubiegłym tygodniu zwiędziła Targi większa grupa kupców z Palestyny, Rumunii, Czechosłowacji. Przybyli kupcy z zagranicy nawiązali szereg stosunków handlowych z wystawcami, interesując się szczególnie wyrobami przemysłu gumowego, elektrotechnicznego oraz drzewnego.

Obok kupców palestyńskich zwiędził Targi Prezes Izby Polsko - Palestyńskiej p. Chelouche, który okazał szczególne zainteresowanie dla artykułów przemysłu metalurgicznego oraz drzewa. Dla u-

łatwienia p. Chelouchowi nawiązała bezpośredniego kontaktu z polskimi producentami zarówno drewna targowego, jak i kompletów szkrzynkowych zwolana została przez Izbę Przemysłowo - Handlową specjalna konferencja, w której wzięli udział najpoważniejsi przedstawiciele tuł. przemysłu drzewnego.

W ciągu soboty i niedzieli frekwencja publiczności na Targach Wschodnich przekroczyła 40.000 osób.

Wielka mowa Hitlera w Norymberdze

NORYMBERGA, 17. 9. (PAT). Na zakończenie kongresu partii narodowo - socjalistycznej kanclerz Hitler wygłosił wielką mowę, w której na wstępie dał zarys historjograficzny dziejów szczytów niemieckich, stapianych obecnie przez narodowy socjalizm w jeden naród niemiecki.

W dalszym ciągu swego przemówienia kanclerz określa zadania partii i państwa. Zadaniem państwa jest dalszy rozwój organizacyjny w ramach ustawowych, zadaniem zaś partii jest dalsza samorozbudowa, do utrzymania się na stanowisku narodowo - socja-

listycznego nauczyciela i wychowawcy narodu. Poza tym ważną jest nadal zasada wzajemnego poszanowania i utrzymania obopólnych kompetencji.

W wielu wypadkach zachodzi jeszcze potrzeba czuwania nad tym, aby idea narodowo - socjalistyczna nie została wypaczona. Tam też ma swe zadanie do spełnienia partia. Należy stwierdzić, mówił dalej kanclerz, że naród niemiecki uratowała od upadku partia, a nie kierownictwo gospodarcze, profesorowie, poeci, myśliciele, czy żołnierze (kilka minut trwające niekończące się brawa).

W odpowiedzi na rozróżnianie między wodzem i partią kanclerz oświadczył: „Partia jest wódz — a wodzem jest partia. Tak, jak ja się czuję częścią partii, tak samo partia — częścią mnie. Nie wiem kiedy zamknę oczy, wiem jednak to, że partia wtedy żyć będzie nadal!”

Mówiąc o armii, oświadczył Hitler, że armia musi swe siły wojskowe utrzymywać i podporządkowywać wierności i posłuszeństwu wodzowi, gdy to utrzymywać będzie, przetrwamy najgorsze burze. Partia daje armii naród, gdyż naród daje armii żołnierza, a wspólnie naród i armia dają Rzeszy niemieckiej bezpieczeństwo i spokój wewnętrzny.

Przemówienie swe zakończył kanclerz oświadczeniem, że w historii świata piękna karta poświęcona zastanie ludzkości, którzy w narodowo-socjalistycznej partii i armii budowali wspólnie nową Rzeszę.

Pogoda zmienna Możliwy deszcz

Wczoraj w godzinach popołudniowych na całym obszarze Polski panowała pogoda o zachmurzeniu zmiennym. Temperatura o godz. 14 wynosiła: 17 stopni w Gdyni, 18 w Poznaniu, Łodzi i Grodnie, 19 w Bydgoszczy, Kielcach, Kaliszu, Lwowie, Brześciu, Białymstoku i Wilnie, 20 w Warszawie, Lublinie, Zakopanem, 21 w Katowicach, 22 w Cieszyźnie, Krakowie i Zaleszczykach oraz 23 w Przemyślu.

Dziś w zachodniej połowie Polski pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami. Nieco chłodniej. Silne i porywiste wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. We wschodniej — najpierw wzrost zachmurzenia aż do deszczów, później pogoda zmienna. Temperatura bez większych zmian. Dość silne wiatry z południowego zachodu i — południa.

Groźny objaw, czy pożądana przemiana... Odpyływ młodzieży z wyższych uczelni?

Jak wygląda dotąd sytuacja w Warszawie

Ze Lwowa nadchodzą alarmujące wiadomości, dotyczące stanu zapisów na Uniwersytecie Jana Kazimierza. Niektóre wydziały, jak prawni, notują niebawmy dotąd spadek zgłaszających się, który dochodzi do 50 proc. Już nietylko na niektórych wydziałach nie urzędują egzaminów konkursowych i nie ogranicza się przez przeprowadzenie selekcji napływu kandydatów, jak to było jeszcze do niedawna, gdyż w obecnym stanie na niektórych wydziałach, jak np. humanistycznym i matematycznym - przyrodnym, ilość zgłaszających się jest znacznie niższa od ilości miejsc, jakimi dysponuje na danych wydziałach Uniwersytetu.

Wiadomości te w połączeniu z innymi, które nadchodzą z różnych stron kraju, o ogromnym spadku napływu młodzieży wiskiej do szkół średnich w miastach oraz z groźnym faktem znalezienia się ponad miliona dzieci poza możliwością zdobycia powszechnego wykształcenia, dają obraz stosunków wcale nie wesoły, a dla dzisiejszej rzeczywistości polskiej niezwykle charakterystyczny.

Objaw, normalnie pożądanym, zmniejszenia napływu kandydatów na wyższe uczelnie, kryje w sobie zjawisko bardzo niebezpieczne. Wskutek podwyższenia opłat za chesne odcięcia od możliwości kształcenia się została przede wszystkim wiec, a więc synowie chłopcy, natomiast do szkół wyższych idą zamożni synowie rodzin mieszczańskich, a także ogromna liczba żydów, a więc elementy nie-najbardziej pożądane. Jednocześnie tak ostry spadek, jak to notuje Uniwersytet Jana Kazimierza, musi budzić obawy, co do dalszych skutków w razie, gdyby ten objaw był powszechny i wystąpił z równą siłą i w innych środowiskach.

W wielu miastach uniwersyteckich w kraju na uczelnie wyższe zapisy jeszcze trwają. W tej chwili można dać jedynie pewien obraz przybliżony, który charakteryzuje tendencje rozpoczynające się roku szkolnego na uczelniach wyższych.

Wobec faktu, że w ostatnich tygodniach trwania zapisów napływ jest zwykle znacznie większy i nierównomierny, dane dotychczasowe trzeba traktować w pewnym przybliżeniu.

Jak przedstawia się sytuacja w Warszawie?

Przedewszystkiem jeżeli chodzi o Uniwersytet Warszawski, to tutaj znać pewną obniżkę, dość znaczną, napływających, co przede wszystkim uwidoczni się w napływie na wydział prawny. Na innych wydziałach również tempo napływu kandydatów jest zwolnione.

Na Politechnice Warszawskiej napływ kandydatów nie wykazuje znacniejszego spadku. Dotychczas wpłynęło 348 podań. Na wszystkich wydziałach obowiązują, tak jak w latach ubiegłych, egzaminy konkursowe. Przypuszczalnie na najbardziej licznych wydziałach stosunek kandydatów do miejsc wolnych będzie korzystniejszy, niż w latach ubiegłych, tak że prawdopodobnie nie powtórzy się sytuacja, że na jedno miejsce wolne będzie 8-miu, na niektórych wydziałach 20-tu, a nawet i więcej kandydatów.

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego występuje pewne

zmniejszenie napływu, a w ciągu trzech tygodni trwania zapisów liczba zgłoszeń przekroczyła 50 proc. stanu zgłoszeń zeszłorocznych. Zapisy trwać będą jeszcze tydzień, który prawdopodobnie podniesie tę liczbę znacznie, ale wątpliwe jest, czy doprowadzi do wysokości stanu ubiegłego roku.

W Szkole Głównej Handlowej frekwencja jest, jak dotąd, najsilniejsza i, jak informuje sekretariat szkoły, intensywniejsza, niż w roku ubiegłym.

Ogólnie więc zaznacza się pewne, niewielkie, zmniejszenie na uczelniach technicznych, natomiast znaczny spadek na Uniwersytecie.

Na wyższych uczelniach w War-

szawie przewidywany jest specjalny termin zapisów dla tych, którzy odbywają obecnie służbę wojskową. Wpływie to niewątpliwie na podniesienie liczby zgłoszeń, ciekawe tylko, w jakim stosunku.

Jak dotąd, widać, że stan, jaki dał się zauważyć na Uniwersytecie Lwowskim nie ma analogii w Warszawie. Interesujące będą dane dotyczące innych uczelni wyższych z całego kraju, oraz kompletne dane warszawskie po zamknięciu zapisów. Tembardziej będą interesujące, że dotychczas daje się, iż przy zmniejszeniu napływających na studia wyższe wzmożł się procent żydów, wstępujących do wyższych uczelni.

(a).

Kto chce zarobić 15.000 złotych?

„Łańcuch szczęścia” opasał Polskę

Tysiące złotych rozdzielają listonosze

Warszawę ogarnęła gorączka. Każdy chce zarobić 15.000 złotych, jak to obiecuje zagadkowy „Club National de Prosperité” (Narodowy Klub Pomyślności), rozsyłający wszędzie swoje listy. Łańcuch szczęścia przeniknął do biur, urzędów, opanował nawet... niektóre instytucje państwowe, biura Magistratu, P. K. O., K. K. O., Banku Polski, pocztę. Właściwie należałoby wyliczyć wszystkie instytucje rządowe, samorządowe i wszystkie przedsiębiorstwa prywatne.

Rzecz polega na tem, że pewnego dnia ktoś otrzymuje list, zawierający nazwiska pięciu osób i zostaje wezwany do wysłania złotówki pod adresem osoby umieszczonej na pierwszym miejscu. Sam zaś dopisuje swoje nazwisko na końcu i wysyła 5 listów do pięciu swych znajomych, oczywiście takich, za których może ręczyć, że również wyślą po złotówce do osoby wpisanej na pierwszym miejscu.

Każda z owych osób skreśla pierwsze nazwisko i znów na końcu dodaje swoje i znów wysyła złotówkę i pięć listów. W ten sposób nazwisko pierwszego adresata znajduje się na piątym miejscu u 25 osób, następnie na czwartym u 125-ciu; dalej — 625 osób umieszcza je na trzecim miejscu, 3125 — na drugim, a 15625 na pierwszym, z chwilą zaś, gdy ktoś znajdzie się na pierwszym miejscu zaczyna otrzymywać złotówki od każdej z owych 15.625 osób wciągniętych do „łańcucha szczęścia”.

W praktyce nikt zapewne nie otrzyma i nie otrzymał obiecanych 15 tysięcy złotych, gdyż „łańcuch” w różnych punktach zostaje zerwany przez niedowierzających tej fantastycznej zabawy - grze. Okazuje się jednak, że pierwszy uczestnik „łańcucha” w Warszawie zbierał sumy przekraczające kilka tysięcy złotych, a wiele osób zebrało po kilkaset złotych.

Najlepszym sprawdzianem, do jakiego natężenia doszedł szal „łańcucha szczęścia” jest ruch na poczcie. Poczta jest w tej chwili centrum „łańcucha szczęścia”. Wszyscy na poczcie należą do „łańcucha” — grają wszyscy listonosze, grają urzędnicy, z kół urzędników - pocztowców wzięli nawet podobno początek nowy łańcuch.

Biuro kontowań przekazów pieniężnych jest zawałone pracą. Maszynistki proszą o pomoc, gdyż nie mogą podać nawałowi roboty. Listonosze noszą codziennie pękate torby, pełne złotych, które następnie rozdzielają między szczęśliwych adresatów.

Szereg drukarni warszawskich zaczęło drukować gotowe formularze listów „łańcucha szczęścia”, które sklepy sprzedają po groszu za sztukę. W ub. niedziele, w jednym z pism warszawskich ukazało się ogłoszenie następującej treści: „Przepisuję na maszynę listy „łańcucha szczęścia” po 10 groszy od sztuki”.

Jak przedstawia się sytuacja „łańcucha szczęścia”? Postanowiliśmy sprawdzić wiadomości u źródła. Śledząc za kilkunastoma kolejnymi „skokami” przesyłk

listów łańcuchowych dotarliśmy do listu, gdzie na dwóch pierwszych miejscach znajdują się adresy:

1) M-elle Marie Crombe, 53 Rue Porte Cayole, Boulogne s/Mer, France.

2) M-elle Simone Girault, 3 Rue de Recon, Couberve (Seine), France.

Trzecie miejsce zajmuje adres Francuzki, mieszkającej stale w

W GENEWIE

Po ponownym wyborze Polski do Rady Ligi Narodów na okres trzyletni (jest to już czwarty wybór rzędu) dzienniki warszawskie przypominają, że za zasadą przyznania nam mandatu 3-letniego, za którą w roku 1928 padło 36 głosów, a w roku 1932 — 41, obecnie głosowało 45 delegatów, a zatem rezultat obecny jest wielkim triumfem Polski. Korespondent genewski „Gazety Polskiej”, p. Korab-Kucharski, stwierdza, że zwiększenie głosów na korzyść Polski jest wynikiem decyzji państw skandynawskich, które poprzednio, jako zasadniczo przeciwnie reelekcji, głosowały zawsze przeciw. W konkluzji:

„Reelekcja Polski po raz trzeci do Rady Ligi, a także jej przebieg wskazuje, iż znaczenie Polski zostało już mocno ugruntowane w opinii całego świata, oraz, że lata ostatnie szczególnie silnie ustaliły przekonanie

powszechne, iż Rzeczpospolita Polska należy do rzędu tych państw, których współpraca jest konieczna stale przy rozstrzyganiu wszystkich spraw, obchodzących świat cywilizowany”.

Jak podatne i zmienne są nastroje genewskie, świadczy głosowanie popołudniowe — już nie na temat samej zasady reelekcji, ale definitywnego wyboru trzech nowych członków Rady — w którym za Polską padło o 3 głosy mniej. Jak donosi agencja Iskra, było to wynikiem zabiegów ministra rumuńskiego, p. Titulescu, który wysłał starcie między pp. Beckiem a Litwinowem:

„Ledwie zdolał min. Beck zejść z trybuny, ledwie odezwał się głos tłumacza jego przemówienia, a już zameldował się p. Titulescu na ławach delegacji sowieckiej, u boku komisarza Litwinowa, a potem nie opuszczał go w ciągu kilku godzin. Uruchomiono także drugiego z nowozachodnich sprzymierzeńców Sowietów, dr. Benesza. Zjawili się także sowie-

cki urzędnik Ligi Narodów, p. Rosenberga. Obradowano bez przerwy po wszystkich kątach... Jak na sumę włożonych wysiłków — rezultat był zaiste imponujący: zwerbowano delegatów dwóch komunikujących republik Południowej Ameryki i przekonanego ich, że nie powinni w popołudniowym głosowaniu oddać swego głosu za kandydaturą Polski”.

Jeśli się zważy, że Rumunia jest jednym z dwóch państw, z którymi łączy Polskę przymierze, to widzimy na tym przykładzie, jak dalece obecna rzeczywistość europejska odbiega od niedawnej — na jej dokumentach spisanej

NOWY PARLAMENT

Po zakończeniu okresu wyborczego „Polska Zbrojna” wysnuwając ogólne wnioski z faktu, iż otrzymaliśmy pierwszy parlament na podstawie nowego ustroju, pisze:

„Nie wolno nam zapominać tej podstawowej prawdy, która była głównym impulsem przeobrażenia ustroju, że dzieło przez nas dokonane ma nas przetrwać... I dlatego trzeba było stworzyć parlament, któryby już nie był terenem zmagania różnych interesów i doktryn, lecz zharmonizowanym organem aparatu państwowego”.

Zdaniem „Polski Zbrojnej” wybory ostatnie były pierwszemi, w których

„...desygnaacji kandydatów na posłów i senatorów oraz ich wyborowi nie patronował żaden kompromis międzypartijny, nie decydowały tu ani nakazy zaskapturzonych sztabów partyjnych ani rachuby nacisku administracyjnego”.

Otrzymujemy zatem parlament, którego ambicją więcej nie będzie chęć współzrządzenia — parlament, który rządzenie pozostawi całkowicie innemu organom państwowym, a sam weźmie na swe barki dwa wielkie zadania: stanowienie ustaw i kontrolę obywatelną i sprawliwą zarządzeń władz wykonawczych”.

Inaczej natomiast wypowiedział się o wyborach „Kurier Warszawski”, pisząc:

„Obie izby parlamentarne będą się wyróżniały tem, że nie będą posiadały t. zw. opozycji. Inaczej mówiąc, politycznie będą całkiem jednolite... Dla naszego życia publicznego oznacza to, że parlament, pozbawiony dyskusji, t. j. wymiany zdań przeciwnych, przestanie być już do reszty szkołą myśli politycznej”.

„Warszawski Dziennik Narodowy”, stwierdzając, że dzięki nowej ordynacji wyborami senackimi interesowała się tylko ograniczona ilość osób, omawia skład personalny nowego Senatu, gdyż dobór nazwisk, „dobór senatorów świadczy o tendencjach i prądach, jakie decydują rolę odgrywają wśród sfer oficjalnych” i zauważa m. in.:

„Tak zwani działacze społeczni i reprezentanci rozmaitych galezi życia gospodarczego, weszli do drugiej izby w ograniczonej liczbie i dobór ich odbywał się nie pod kątem użyteczności fachowej, ale znaleźli się oni wśród senatorów jako wypróbowani zwolennicy obecnego systemu”.

CO MÓWI

P. MINISTER SKARBU?

Z okazji przyjazdu do Warszawy z Genewy (specjalnie na niedzielne wybory) p. ministra skarbu Zawadzkiego „Kurier Poranny” przeprowadził z nim wywiad na temat pogłosek, jakoby Polska zamierzała wystąpić z inicjatywą zwolnienia międzynarodowej konferencji dla stabilizacji walut. P. minister odpowiedział, że zagadnienie to „w chwili obecnej nie dojrzało do realizacji”, gdyż wobec nierównomiernego w poszczególnych państwach przebiegu procesów wyrównawczych konferencja mogłaby „raczej zawiązać sytuację niż przyczynić się do jej wyjaśnienia, poczem na pytanie, czy Polska pełnowartościowego złotego, odpowiedział:

„Oczywiście. Ten postulat stoi poza wszelkimi wątpliwościami. Pomijałyby rzadkie wyjątki, które omawiałyby specjalnym — odmiennym od naszych — warunkom, dewaluacja nie tylko nie rozwiązała trudności budżetowych i gospodarczych, lecz przeciwnie — pogłębiła je. W naszym zaś wypadku nie uchyliła konieczności dalszych ofiar”.

Polska, której obywatele ponieśli już znaczne ofiary na rzecz zachowania zdrowej waluty i zrównoważenia budżetu, najlepiej rozumie celowość trzymania się tej drogi. Wiele oznak wskazuje, że osiągnięte już rezultaty zaczynają działać ożywczo na życie gospodarcze. Być może, że niezbędny będzie jeszcze jeden, ostatni, wysiłek dla usunięcia ostatnich przeszkód i oczyszczenia drogi do osiągnięcia całkowitej równowagi i zdrowych warunków dalszego rozwoju gospodarczego. Mam głęboką pewność, że ten wysiłek potrafi my wykonać”.

Oznacza to niewątpliwie zapowiedź nowych oszczędności budżetowych (obniżka pensyj urzędników). Czy także i nowych ciężeń? Narazie niema danych do odpowiedzi na to drugie pytanie.

Zajścia pod Kościanem

4 osoby ranne, jedna zmarła

POZNAN, 17.9 (tel. wł.). Na pogrzeb działacza narodowego, Romana Sworackiego, przybyła do Krzywina delegacja, złożona z 12-tu osób. Ponieważ policja otrzymała wiadomość, iż delegaci pragną urządzić pochód demonstracyjny, przytrzymała ich na posterunku. Do policji zgłosili się wówczas miejscowi delegaci z żądaniem uwolnienia zatrzymanych. Przed posterunkiem zebrał się tłum ludzi. Chociaż policja zapewniała, że zatrzymanych delegatów zostaną po przesłuchaniu zwolnieni, doszło do zajść. Jeden z posterunkowych, Paweł Rybarczyk, odniósł ranę kamieniem w skroń.

Komendant posterunku, Joachim Rowek, widząc, iż posterun-

kowi grozi niebezpieczeństwo, ostrzegł zebranych, a następnie wydał rozkaz oddania salwy do tłumy. Ponieważ po salwie tej zebrani się nie rozeszli, policja wystrzeliła po raz drugi. Raniona kulą w brzuch została Władysława Kwiecińska, córka mistrza szewskiego. Przewieziona do szpitala w Kościanie Kwiecińska zmarła. Ranę postrzałową odniosła pozbawiona Stefania Pawłowska, robotnica z Krzywina, oraz słusarz z tejże miejscowości, Franciszek Gabrielski i Józef Trzener z Kopaszewa.

Na miejsce zajść przybyły wkrótce władze śledcze i prokuratorские. Aresztowano 26 osób.

„Dyplom” dla urzędu skarbowego naraził rzeźbiarza na 40 zł. grzywny

BYDGOSZCZ, 17.9 (tel. wł.). Mistrz rzeźbiarski, Stanisław W., mieszkający przy ul. Poznańskiej nr. 1, wymalował na kartonie piękny dyplom „spowodu 25-letniej cytacji i zajęć podatkowych” i przesał go na ręce kierownika urzędu skarbowego. W piśmie, załączonym do dyplomu, wyraził się, iż „rezygnuje z wygłoszenia przemówienia jubileuszowego, ażeby nie dostać się do paki”. W zakończeniu pisma podatknik dowodził, iż w ciągu 5-ciu lat urząd skarbowy wydusił od niego 6.500 zł. podatku i obecnie już mu nawet śliny do przemówienia zabrakło.

Dyplom rzeźbiarza znalazł się na stole Sądu Grodzkiego. Sad nie podzielił stanowiska rzeźbiarza, iż właściwym jest obdzielać urzędy skarbowe dyplomami jubileuszowymi, i skazał mistrza rzeźbiarskiego na 40 zł. grzywny.

Przeciwko nadużyciom biletami kolejowymi

Warszawska Dyrekcja Kolejowa wprowadziła od 15 b. m., na mocy obowiązujących przepisów taryfowych, następujące ograniczenie prawa wyjazdu w terminie ważności biletu na stacjach położonych na odcinkach Warszawa — Skierniewice, Warszawa — Łowicz, Warszawa — Piława, Warszawa — Mrozy, Warszawa — Nasielsk, Warszawa — Malkinia, Warszawa — Wyszkiw oraz Łódź — Fabryczna — Koluszki, Łódź — Kaliska — Zduńska Wola, Łódź Kal. — Zielonowie, Łódź Kal. — Zgierz — Kutno, Aleksandrów — Ciechoćinek, Częstochowa — Sosnowiec — Strzemieszce (wszystko włącznie); wyjazd za biletami jednorazowymi, jak również wyjazd pierwotny za biletami powrotnymi powinien nastąpić w dniu datowania biletu, przyczem w porze (strefie) dnia oznaczonej na bilecie liczbą arabską lub rzymską poprzedzoną, przed datą wydania biletu.

Strefa I obejmuje okres czasu od godz. 0 m. 1 do godz. 8, strefa

II — od godziny 8 do godz. 16, strefa III od g. 16 do 24. W razie przejazdu na wskazanych odcinkach w niewłaściwej porze (strefie) dnia, podróżni ponoszą będą odpowiedzialność, przewidzianą w par. 12 regulaminu o przewozie osób, t. j. uważani będą za podróżnych, jadących bez ważnego biletu.

Zarządzenie to ma na celu zapobieżenie nadużyciom biletami na krótkich dystansach, co ostatnio niejednokrotnie ujawniano przez kilkakrotne użytkowanie tych samych biletów.

Wielki pożar

mtyna na Wołyniu

W Drozdowie na Wołyniu spłonął młyn wodno - gazowy wraz z 4 tysiącami kwintali zboża. Straty wynoszą przeszło 200 tys. złotych, młyn był ubezpieczony na 110 tys. złotych.

Pożar powstał od iskry z młyna gazowego.

Aresztowania w Wielkopolsce

POZNAN, 17.9 (tel. wł.). W więzieniu przy ul. Młyńskiej osadzono działacza narodowego, Jana Gomółę.

LESZNO, 17.9 (tel. wł.). W areszcie śledczym w Lesznie przebywa 23 działaczy narodowych.

RAWICZ, 17.9 (tel. wł.). W więzieniu osadzono działacza narodowego, W. Majchrzaka z Miejskiej Góry.

MOGILNO, 17.9 (tel. wł.). Aresztowano działaczy narodowych: Antoniego Gałęzowskiego, Alojzego Gałęzowskiego, Romana Górneggo, Romana Smyka i Jana Gesickiego. Wszystkich przewieziono do więzienia w Mogilnie.

MIEDZYCHÓD, 17.9 (tel. wł.). 11 b. m. aresztowano znanego działacza narodowego, p. Adama Serafinowskiego.

ZBĄSZYN, 17.9 (tel. wł.). W Łomnicy aresztowano p. Franciszka Chlopka, Jana Przybylskiego, Jana Wachocza, Pawła Merdę, Antoniego Cygana, Franciszka Nikiela i Jana Andrysa. Wszystkich zakuto w kajdany.

Koniec spadku bezrobocia

Dnia 14 b. m. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła w całym kraju 266,767 osób. W tygodniu sprawozdawczym ilość zarejestrowanych zmniejszyła się już tylko o 2093 osób. W niektórych okręgach zaznaczył się ponowny wzrost ilości bezrobotnych wskutek nadchodzącej jesieni.

W Warszawie ilość zarejestrowanych zmniejszyła się o 438 do 17,939, w Łodzi o 766 do 21,922 osób. Natomiast na Górnym Śląsku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła o 645 do 104,068 osób.

W porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 19,668 osób.

Ofensywa drożyzny

Zdrożał chleb, nabiał mięso i kasze

Ofensywa drożyzny zdobywa w Warszawie coraz to nowe szanse. Od kilku tygodni notowana jest bardzo znaczna wyższość cen mięsa. Mimo na szeroką skalę zakrojonej akcji reorganizacyjnej, dotychczas sytuacja z punktu widzenia konsumenta nie zmieniła się. Trudno jest, oczywiście, winić detalistów o to, że ceny mięsa są wysokie. Ostatnie wypadki na terenie branży mięsnej i areztowanie wiceprezesa giełdy mięsnej, Włodarskiego, odkryło całe bagno spekulacji przy sprzedaży mięsa. Liczne dodatkowe koszty, które obciążony jest każdy kilogram żywa, sprawiają, że ceny mięsa idą w górę w daleko większym procencie, niż nastąpiła wyższość cen żywa.

Z dniem wczorajszym podrożał również chleb i pieczywo pszenne. Cena chleba wzrosła o 2 gr. na kilogramie. Objaw ten tłumaczony jest podrożeniem ceny ma-

ki. Poza pieczywem i mięsem droższe nabiał i kasze. Spółdzielnie mleczarskie i jajczarskie sprzedają częstokroć drożej, niż wielu kupców detalicznych. Byłoby więc pomyśleć o tej wyższości cen, gdyby istniało przeswiadczenie, że podwyżka ożywiła nasze rolnictwo. Niestety, na zwyrze tej zarabiają przedewszystkiem pośrednicy i spekulanci.

Energiczna walka z drożyzną jest wdzienem polem popisu dla władz administracyjnych.

SIMON i STECKI
OTWORZONA W R. B.

FILJA

„BACHUS”

Widok 25

WINIARNIA

RESTAURACJA

BAR

WYKWINNA KUCHNIA

DOBRE WINA

TANIO

„Obywatelu — ty, który złamałeś to drzewko Zasłużyłeś na miano zbrodniarza”

Nie potrafimy uszanować wspólnego dobra

Warszawa się emancypuje. Codziennie można znaleźć w prasie wzmianki o budowie nowych, wspaniałych gmachów szkolnych i państwowych, o projekcie założenia nowego zieleńca, parku lub ogródka dla dzieci, o regulacji wybrzeża Wisły, nowym kanale, asfaltowaniu i brukowaniu ulic na przedmieściach.

Niestety, z emancypacją zewnętrznego wyglądu stolicy nie idzie w parze emancypacja jej mieszkańców. Rażący brak kultury i troski o wygląd ulic, placów i miejsc publicznych, który zależy przecież w dużej mierze od nas samych, przejawia się na każdym kroku. Charakterystyczne obrazy naszego niechlujstwa są nader liczne.

PLAGA NIEDOPALKÓW

Na ul. Dobrej stoi budka tramwajowa, gdzie odbywa się zmiana motorniczych i konduktorów linii „P” i „Z”. Przed budką na ławeczce siedzą tramwajarze, oczekując na swoją kolejną służbową, gawędzą i palą papierosy.

Przed ławeczką na dwóch łatanach umieszczone są magistralne kosze do śmieci, srebrna farba pięknie pomalowana. Trzeci koszyk także znajduje się w pobliżu. Wystarczy podejść dwa kroki, by wrzucić niedopalek i zapalke do kosza, ale nikt nie myśli się fatygować. Kosze są puste, natomiast chodnik zasłany jest niedopalkami i pudełkami od papierosów — śmieciak widoczny jest zdaleka.

Zresztą zaśmiecanie ulic jest zjawiskiem powszechnym. Ulotki reklamowe, rozdawane przez wyrostków, rzuca się z reguły na chodnik, pestki od śliwek, skórki owocowe, robaczywy miąższ wypływa z fantazji i rozmachem daleko przed siebie. Przy każdym przystanku tramwajowym można znaleźć na jezdni kilkanaście biletów tramwajowych — istnienie puszek na zużyte bilety tramwajowe na platformie wagonu jest z zasady ignorowane. Ignoruje się także zakaz palenia papierosów w wagonach pojeźdźczych, jak np. w tramwajach linii „P”, „Z”, „M” lub „T”. Jegomościowi z papierosem w ustach nie można zwrócić uwagi, bo awantura go-

towa. Pali więc spokojnie, a niedopalek rzuca oczywiście na podłogę.

Niedaleko od niechlujnej budki tramwajowej na Powiślu wchodzi się pod malownicze arkady mostu

CAFÉ PROFOT

Sto-Krzyska róg Szkolnej.

(Szkolna 1) tel. 688-53

Kawiarnia fotografików. Stałe wystawy mistrzów światowych. Wejście bezpłatne. Ceny normalne. Otwarta do godz. 21-ej.

Hojny dar

Budowa ochronki im. Królowej Korony Polskiej

Czytelnicy nasi pamiętają zapewne akcję zbiórkową, jaką prowadziliśmy w r. 1933 na rzecz Towarzystwa Polskiego Samarytańskiego Złotego Krzyża. Duszą tego stowarzyszenia jest siostra Teresa, która z zaparciem opiekowała się bezdomnymi i bezrobotnymi na osiedlu Targówek. Dzięki ofiarności naszych czytelników uratowano od głodowej śmierci kilkadziesiąt osób.

Praca siostry Teresy i Złotego Krzyża przechodziła różne koleje. Rzucono jej klody pod nogi, wkońcu jednak dobra sprawa zwyciężyła i dziś praca tego towarzystwa rozwija się w całej pełni.

Wczoraj odwiedziła redakcję

naszą s. Teresa, by podzielić się z nami radosną wiadomością, że p. Władysław Tomaszewski, I. v. Mannowa, dla uczczenia pamięci swego pierwszego męża s. p. Gustawa Manna, ofiarowała plac przy ul. Motyckiej na rzecz Złotego Krzyża. Na placu tym s. Teresa projektuje wzniesienie ochronki im. Królowej Korony Polskiej. Wszyscy ludzie dobrej woli, którzy ongiś przyczynili się do ratowania głodnych i bezdomnych, proszeni są obecnie o poparcie akcji Tow. Samarytańskiego Złotego Krzyża i o składanie ofiar na budowę ochronki p. w. Królowej Korony Polskiej. Ofiary można składać w Administracji naszego pisma.

Z miasta

WYJAZD PREZ. MIASTA
W związku z wyjazdem prezydenta miasta p. Starzyńskiego na urlop wypoczynkowy, funkcje prezydenta miasta pełnić będzie wiceprezydent Pohoski.

REJESTRACJA
W czwartek, 19 b. m. w kolejnym dniu rejestracji mężczyzn ur. w r. 1917, winni stawić się w wydziale wojskowym przy ul. Florjańskiej 19, wszyscy poborowi zamieszkali w obrębie 7 komisariatu P. P.

WYCIECZKI PO WARSZAWIE
Mieszkańcy Warszawy mają obecnie sposobność wzięcia udziału w takich wycieczkach po Warszawie i do Wilanowa, organizowanych przez Zw. Propagandy Turystycznej w dn. 21 i 22 b. m. Karty uczestnictwa (za cenę już od 1 zł.) są do nabycia w Zw. przy zbiegu pl. Teatralnego i Wierzbowej we wszystkich biurach podróży i u portierów hotelowych.

GŁOSNIKI W ZAKŁADACH GASTRONOMICZNYCH

Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśniło w okólniku, że na głośniki ustawione wewnątrz zakładów gastronomicznych nie jest potrzebne zezwo-

Niewypłacalność lokatorów domów spółdzielczych

W niedzielę, 22 b. m., odbędzie się w Warszawie ogólnokrajowy zjazd spółdzielni budowlanych i budowlano-mieszkaniowych. Między innymi na zjeździe tym omawiana będzie sprawa oddłużenia tych spółdzielni, która zapowiadana była na wrzesień, dotąd jednak jeszcze nie nastąpiła. Miała się ona wyrazić przez obniżenie oprocentowania kredytów budowlanych. Spowodu spadku w międzyczasie zarobków, wypłacalność lokatorów domów spółdzielczych jest coraz niższa, a stosowane sankcje nie dają pozytywnych wyników.

lenie władzy. Obowiązek uzyskania takiego pozwolenia stosuje się tylko w wypadku umieszczenia głośników w miejscach publicznych lub nawiązaniu lokali.

ŚWIETLICE
W sierpniu Fundusz Pracy finansował na terenie stolicy 19 świetlic dla bezrobotnych. W świetlicach dla dorosłych zwracano uwagę na wycieczki i zajęcia sportowe. Obecnie projektowane jest otwarcie w najbliższym czasie jeszcze trzech nowych świetlic.

Zawody hippiczne w Łazienkach

Liczne zgłoszenia zagraniczne

Tegoroczne międzynarodowe zawody hippiczne, mające się odbyć w Łazienkach w czasie od 28-go września do 7 października, wzbudziły specjalne zainteresowanie wśród państw obcych, o czym świadczy oficjalne zgłoszenie ekip przez najwyżej pod względem jeździeckim stojące kraje w Europie, jak Włochy i Niemcy. Prócz wspomnianych, zgłoszona została oficjalnie ekipa Węgier, która po kilkunastu latach podziękowała swój poziom jeździecki bardzo wysoki.

Ponieważ termin zgłoszeń upływa dopiero 18 b. m., spodziewane jest jeszcze potwierdzenie udziału w konkursach ze strony Belgii, Francji, Holandji, Lotwy i Rumunii.

Już dziś możemy częściowo podać ilościowy i imienny skład poszczególnych ekip, a mianowicie: Niemcy — por. Brandt, rtm. E. Hasse, por. K. Hasse, rtm. Momm (wszyscy znani z roku ubiegłego) i dwaj nowi jeźdźcy rtm. Bernakow i por. Schliekmann oraz 22 konie (wśród nich Baron IV, Olaf, Tora, Baccarat, Nemo itd.). Włochy — 8 oficerów i 16 koni, Wę-

Ceny ważniejszych artykułów ciągle wyższują

We wtorek, 17 b. m., w dniu targowym, ceny ważniejszych artykułów spożywczych, według notowań inspekcji handlowej, kształtowały się w halach Mirowskich następująco: chleb pyłowy — 30 gr. (podwyżka o 2 grosze), sitkowy i razowy — 24 gr. (podwyżka o 2 gr.), pszenny — 60 gr. za kg., jaja świeże — 8 gr. za sztukę, mleko na miarę — 28 — 33 gr. za litr, śmietana — 1 zł. 50 gr. — 1 zł. 60 gr. za litr, ser biały twarogowy — 1 zł. 20 gr. (podwyżka o

10 gr.), masło deserowe w paczkach — 4 zł. (podwyżka o 20 gr.), osekowe — 3 zł. — 3 zł. 20 gr. (podwyżka o 20 gr.), wołowina — 1 zł. 60 gr. — 1 zł. 80 gr., cielęcina — 2 zł. 20 gr. — 2 zł. 40 gr., wieprzowina — 1 zł. 60 gr. — 1 zł. 80 gr., baranina — 1 zł. 80 gr. — 2 zł., ziemniaki 8 — 10 gr., cebula — 10 — 15 gr., buraki — 5 — 10 gr., marchew — 5 — 10 gr., karp żywy — 1 zł. 60 gr. — 1 zł. 80 gr. (obniżka o 20 gr.), śnięty — 1 zł. 30 gr. (obniżka o 30 gr.).

Komisja notowań cen nabiła postanowiła notować następujące orientacyjne ceny masła: wyborowego w opakowaniu — 3 zł. 50 gr. (dotychczas — 3 zł. 30 gr.), w drobnej opakowaniu firmowym — 3 zł. 60 gr. (dotąd 3 zł. 40 gr.), w blokach — 3 zł. 40 gr. (3 zł. 20 gr.), mleczarskiego solonego — 3 zł. 10 gr. (2 zł. 90 gr.), śmietankowego II gat. — 2 zł. 90 gr. (2 zł. 70 gr.) i osekowego — 2 zł. 70 gr. (2 zł. 50 gr.), wszystko za kg. w hurcie.

Dowiadujemy się, że podwyżka ceny chleba obowiązująca od poniedziałku, obejmuje tylko chleb pyłowy, który podrożał — o 2 gr. na kg., natomiast nie dotyczy chleba sitkowego i razowego oraz pieczywa pszennego. Podane ceny chleba sitkowego i razowego oraz pieczywa pszennego obowiązywały już dotychczas, nie były jednak dotąd stosowane przez wszystkich piekarzy, część bowiem pobierała ceny niższe.

RADZO

WARSZAWA

Sroda, dn. 18 września

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka. 9.30 Muzyka (pl.). W przerwie o g. 7.20 Dzien. por. 7.50 Program na dzień bież. 7.55 Pare inform. 8.00 Aud. dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Dzien. poludn. 12.15 „Pierwsze jaskółki sezonu”, pogad. wygl. M. Dobrowolska. 12.30 Koncert (pl.). 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.35 Przekł. gield. 13.25 Wiadomości o eksporcie. 15.30 Tric Stan. Rywoczka. 16.00 Aud. dla dzieci. 16.20 Kwartety wokalne Brahmisa. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radia. 17.00 „W dąmli poiskiej” — reportaż red. S. Dziakowskiego. 17.15 Piesni w wyk. J. Schmidta oraz fantazje operowe (pl.). 17.30 „Świat się śmieje” (przeгляд humoru zagranicznego). 18.00 Recital skrzypcowy G. Bacciewiczówny. 18.30 Skrzynka ogólna — dr. M. Stepiński. 18.40 „Zycie kult i artyst. stolicy”. 18.45 Muz. sal. w wyk. zesp. St. Rachonia (pl.). 19.00 Pogad. rybacka — inż. J. Arnold. 19.10 Program na dzień nast. 19.20 Konc. rekl. 19.35 Sport. 19.50 „Najstarszy sprzęt powietrzny — balon” — rep. kpt. pilota Z. Burzyńskiego. 20.00 „Mało znane walece koncertowe”. 20.45 Dzien. wiecz. 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.00 III audycja z cyklu „Twórczość Fr. Chopina (1810 — 1899)”. Tekst obj. dr. Z. Jachimieckiego. Wyk.: M. Wilkomirski i J. Lefied (fort.). 21.35 Kwadrans poezji Galczyńskiego w opr. H. Ladosza. 21.50 „Możliwości leczenia raka” — wygl. dr. J. Laskowski. 22.00 Muz. tan. w wyk. M. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzynskiego. z udz. Choru Juranda. 23.00 Wiad. meteorol. dla komunikacji lotniczej. 23.05 Muzyka salonowa (pl.).

Czwartek, dn. 19 września

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka. 9.30 Muzyka (pl.). W przerwie o godz. 7.20 Dzien. por. 7.50 Program na dzień bież. 7.55 Pare inform. 8.00 Aud. dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Dzien. poludn. 12.15 Koncert dla Młodz. Szkół Powz. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimskiego, H. Lipowska (śpiew) i J. Warnecki (recyt.). 13.00 Ulotbione piosenki (pl.). 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.35 Przekł. gield. 13.25 Wiad. o eksporcie. 15.30 Koncert mandol. „Hejnal”. 16.00 „W turkickej szkole” — opow. dla dzieci ml. 16.15 Muz. lud. w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzynskiego. 16.45 „Cala Polska śpiewa”. Koncert z Katowic. 17.00 „Od Proletariatu do PPS” — odczyt — wygl. L. Wasilewski. 17.15 Konc. 17.35 Konc. z płyt 17.50 O książce „Ostatnie wyznania Władysława Dawida” — wygl. W. Rogowicz. 18.00 Recital fortep. 18.30 Film. plastyka, architektura. 18.40 Jak spędzić święto? 18.45 Ulotbione piosenki (pl.). 19.00 „Poznajmy przepisy finansowo-rolnic” — inż. F. Zoll. 19.10 Program na dzień nast. 19.20 Konc. rekl. 19.35 Sport. 19.50 Pogad. akt. 20.00 Muz. sal. w wyk. M. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzynskiego. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.45 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.00 Kam. Teatr Wyobraźni „Sekretna niewiedoma”. 21.40 „Nasze pieśni”. Tr. z Poznania. 22.05 Konc. w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimskiego. 23.05 Wiad. meteorol. komunik. lotn. 23.10 Muz. (pl.).

Witold Łuczyński odniósł triumf

Od kilku dni odnosi prawdziwy triumf w Operze Witold Łuczyński — świetny tenor, śpiewający rolę Jima w operetce „Rose Marie”. Piękny głos Łuczyńskiego wywołuje po każdej arji burzany oklasków, których rozbawiona widownia nie szczędzi Łucynie Szczepankiewicz, znakomitej w roli Rose Marie. Efektowne balety układu baletmistrza Pianowskiego z S. Szatkowską, Olga Sławska i T. Nowicka na czele żywo oklaskiwane są przez wszystkich; całem widowiskiem kieruje przy pulpiciu dyr. Adam Dołycki.

Cena biletów od 30 gr. do 5 zł.

WRZESIEŃ	ŚLONCE	
	wschód	zachód
5—13	17—47	
KSIĘZYC		
	wschód	zachód
20—13	12—57	
DI. dnia	Ubyło	
	12—31	4—12

Dziś św. Tomasza

Jutro św. Januarego

W teatrach i kinach

Repertuar na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:
Teatr Wielki: „Rose Marie”.
Teatr Narodowy: „Walka kobiet”.
Teatr Polski: „Urodziny”. Teatr Letni: „Kubuś”.

A teraz, na co warto pójść do kina?
„Światowid” (Marszałkowska 111) — „Folies Bergere Chevalier”.
Stylowy (Marszał. 112) — „Papryka”.
Apollo (Marszał. 106) — „Bengali”.
Capitol (Marszałkowska 125) — „Mały pułkownik”.
Europa (Nowy Świat 63) — „Kapryś hiszpański”.
Atlantic (Chmielna) — „Legion nieustraszone”.

Demonstracja wyrostków komunistycznych

Grupa młodocianych wyrostków komunistycznych, przeważnie żydów, demonstrowała wczoraj na ul. Leszno przed domem nr. 11. Wyrostki wznosiły okrzyki antypaństwowe i rozrzucały ulotki o treści wyrotkowej. Na widok patrolu policyjnego zgromadzeni uciekli.

Ukradł zegarek koledze

Na Starem Mieście, przy ul. Świętojańskiej 13, do zamieszkałego w tym domu Michała Rudnickiego przybył w odwiedziny jego kolega Stanisław Buderacki. Po półgodzinnym pobycie Buderacki wyszedł, pozegnawszy się z kolegą. Po godzinie Rudnicki stwierdził, iż zginął mu zegarek srebrny wartości 100 zł. Rudnicki złożył zameldowanie w II komisariacie, prosząc o odszukanie złodzieja.

Wyjaśnienie

We wczorajszym numerze w notatce p. t. „Zderzenie samochodu na pl. Trzech Krzyży” omyłkowo podaliśmy, iż nastąpiło zderzenie samochodu ambasady włoskiej z dorożką. Jak się okazało, był to samochód prywatny, nie będący własnością ambasady włoskiej, co niniejszem wyjaśniamy.

Wypadki i kradzieże

Zamach samobójczy. W parku im. Paderewskiego targnęła się na życie 21-letnia Halina Sumlecka (Al. Trzebiego 9). Lekarz przewiózł desperatkę do szpitala Przemienienia Paskiego.

Pod wóz. 14-letni na ul. Ostrobramskiej, wózek przejechał 14-letnią Reginę Ziolkowską, (Białowska 16). Dzielwczynkę z raną szarpaną prawego podudzia, przewiózł lekarz do szpitala św. Rocha.

Przy pracy. Na stacji towarowej dworca Głównego „Syberja”, w czasie wyładowywania cegły z wagonu na wóz, jedna z cegieł upadła na lewą stopę Stanisława Cieślewskiego. (Zwrotnicza 12). Nieszczęśliwy opatrzył lekarz i przewiózł do domu.

Jan Kozłowski. (Towarowa 62) w czasie pracy, zraniał się nożem w brzuch. Rannego opatrzył lekarz i przewiózł do domu.

Bójka na Łągu. Przy ul. Bugaj 18, do mieszkań Florjana Kuflewicza, usłuchali wargnęli: Andrzej Łeszczynski, bracia Szczepan i Kazimierz Szulcyscy, oraz żona jednego z nich. Wszyscy byli ubrodzeni w drugi, czerkli i sikiery. Ponieważ Kuflewicz zamknął drzwi, sprawcy wybili cztery szy-

Pelna tabela loterii 10-go dnia ciagnienia 4-ej klasy

I i II ciagnienie Główne wygrane

20.000 zł. — 174481
10.000 zł. — 148008 155258
5.000 zł. — 8858 42712 94892

183450
1.000 zł. — 3142 8392 13317 20647
22256 23927 26426 32956 48908
68571 81233 93701 109943 115355
129668 130320 136174 146649 149456
151223

1.000 zł. — 3169 7947 8684 9260
19923 23436 25824 37229 38195
42018 40355 49701 50284 50893
55732 59121 61646 61476 64414
69766 73579 79097 83952 85631
87785 88023 93952 119700 121782
124382 142727 142771 155959 170816
176131 177742

Wygrane po 200 zł.

82 191 243 312 418 620 924 1007 29
38 50 276 91 535 88 625 2022 214 28 29
82 457 695 3419 520 49 70 611 67 787
886 918 58 4048 127 299 427 38 684 88
722 922 5004 806 79 921 92 6157 341
410 523 649 96 754 821 7059 221 662
83 885 8255 85 88 305 10 33 77 462 96
558 684 9268 347 401 6 835 968 10011
37 172 375 420 636 74 81 774 852 988
11001 3 264 430 527 47 738 66 828 47
12034 81 163 216 991 810 49 974 85
13013 107 43 205 368 429 57 88 829
14194 381 82 602 784 991 15852 16112
75 235 67 555 823 978 17163 203 302 3
537 174 936 68 18006 35 100 12 522 63
19014 16 51 113 24 48 252 554 59 614
20010 58 66 190 348 52 453 73 610 720
900 70 21065 508 639 50 724 880 943
22023 27 491 549 622 980 23053 168 82
443 545 608 62 758 845 24201 82 97 382
406 37 584 651 725 840 98 944 25021 50
92 98 165 323 49 503 690 742 831
222 26176 217 398 611 33 27067 291
443 59 63 710 85 28065 69 118 78 224
421 272 502 633 58 996 29061 73 98 104
214 319 413 49 943 30050 101 214 45
344 505 11 606 38 711 900 31058 307 15
41 44 499 581 95 658 683 79 32050 108
399 415 628 66 847 33069 225 97 672
708 14 59 839 34134 72 390 412 69 567
606 24 841 77 932 3555 352 400 69
369 67 88 842 36054 173 342 61 827 951
88 37102 212 347 506 24 37 652 873 996
38050 74 118 228 428 607 716 823 912
49 55 39017 34 100 50 77 255 447 53
500 17 874 40117 285 310 60 451 84 990
41063 167 470 582 687 88 720 844 42020
210 61 72 377 410 43008 140 246 56 78
318 25 45 475 507 679 958 44050 158
201 310 466 548 612 901 74 45129
344 65 58 609 872 81 97 98 903 37
46137 14 303 411 513 67 602 29 703 816
909 15 92 99 47288 597 651 83 98 721
97 857 71 930 34 43121 336 97 439 717
82 91 823 82 49096 123 56 223 72 348
485 552 86 721 22 804 14 17 49 979
50032 61 529 225 26 51019 28 449
50 59 75 539 96 714 812 62 52116 34
171 86 260 432 86 512 94 675 757 816
82 53056 535 62 96 615 746 919 59 93
95 54059 154 265 354 446 520 36 42
605 73 816 33 95 554 55265 322 413
73 801 21 39 46 56091 193 221 326 685
72 805 930 57196 202 540 67 612 64
701 26 85 58154 255 393 98 522 78 79
692 891 59384 278 317 45 57 76 473
528 606 30 706 52 90 836 60006 61 211
96 300 12 92 408 42 72 91 509 93 625
28 711 31 53 64 99 927 93 61199 201
313 675 749 829 907 84 62190 93 338
95 426 540 635 56 776 63002 4 126 50
85 247 324 433 543 712 24 807 20 918
64017 61 100 29 54 293 609 719 831
65272 87 425 527 59 738 53 72 90 881
65272 87 425 527 59 738 53 72 90 833
911 34 66119 30 77 94 375 467 753 811
77 67246 424 65 95 638 735 825 26 89
942 68110 93 246 496 680 97 740 809
35 39 59 97 947 63 69068 84 144 249
337 412 581 82 649 86 726 39 840 965
70309 39 406 47 665 83 737 69 71
87 97 937 71173 326 43 584 414 525 87
999 72044 78 140 48 295 438 68 772
907 31 73404 45 99 532 714 92 818
74066 232 428 50 539 739 833 82 984
75065 200 6 57 358 536 37 83 76013 99
274 481 96 518 26 75 77 729 32 59
821 41 929 90 95 96 77025 52 61 85
129 380 422 55 551 692 78012 78 168
348 74 574 756 89 976 79967 88 221
429 501 990 95 80043 188 215 21 31
304 486 556 93 829 81074 190 215 50
78 333 83 508 679 747 66 808 981
82000 623 835 83005 91 142 72 288 440
85 666 80 823 911 84037 114 90 453
656 755 67 891 94 907 89 85055 142
205 326 419 80 748 972 88062 47 903
87046 121 604 27 61 923 85627 39 44
83 214 48 945 62 584 653 54 76 744
985 89205 11 31 319 49 79 434 42 663
837 952 89 90179 397 416 21 61 509
876 91128 36 298 328 33 523 703 831
959 88 92058 83 298 380 540 67 638
746 828 62 74 907 84 93023 81 149 58
668 57 514 689 866 911 28 30 94081
66 71 100 43 215 334 649 599 734 55
853 59 93029 160 96 224 435 824 925
96081 90 206 350 58 421 46 702 50 815
97 97147 69 217 95 422 735 50 984
997 98123 210 39 57 404 53 56 653 760
78 864 66 911 99079 139 41 209 417
63 89 635 825

110079 110 16 223 307 40 83 482 99
750 949 111046 60 131 62 377 757 82
115016 147 261 391 543 72 78 755 66
94 833 979 136004 123 27 938 41 68
553 40 657 970 114162 248 347 59 777
115044 66 78 174 2212 76 317 27 47
425 41 505 61 654 765 973 116119 45
742 935 117081 187 211 564 508 669
59 715 922 59 71 118099 187 361 68
72 92 409 76 92 651 54 939 119039
60 68 172 75 293 47 815 30 506 42 80
608 740 74 803 84 942
120177 269 88 346 56 568 631 74
773 847 962 78 121091 120 69 225 510
29 40 641 90 771 841 930 48 56 122062
218 334 99 474 593 727 917 95 123434

73 633 876 908 21 124029 59 139 95
400 89 528 77 602 33 767 961 125084
128 380 84 443 77 623 717 29 875 969
77 126032 56 64 75 81 131 280 81 359
595 816 29 72 957 66 88 127173 832
68 616 732 84 814 19 55 87 959 91
28167 94 277 507 737 856 75 129138
46 55 234 355 419 509 606 68 77 89
705 827 902 24
130091 73 111 263 66 81 554 55 60
605 31 735 887 972 83 131086 99 216
75 76 91 97 331 37 437 75 502 06 94
603 04 756 801 918 132236 545 763
133014 120 39 343 47 469 516 711 77
865 940 14218 445 535 75 614 78 754
029 809 667 266 26 085 861981 083
48 50 772 84 832 925 136030 58 186
204 90 209 87 506 60 677 806 12 90
927 59 137077 144 225 86 309 36 418
806 45 63 629 37 80 89 770 863 900
138198 201 341 74 414 21 557 732 856
89 139027 207 68 326 83 41 35 535
601 23 61 745 69 75 841 16 92 962
40083 115 95 364 99 408 57 59 66
517 58 61 695 753 814 74 923 141043
260 64 359 88 97 439 51 58 509 36 624
24 90 748 916 26 85 142080 192 309
47 514 659 713 143003 06 193 448 573
75 649 740 829 67 968 144001 153 56
311 59 65 47 575 626 76 791 895
145091 116 285 378 69 585 717 819
976 146013 64 76 88 114 318 98594
43 93 707 147239 78 300 465 568 89
608 60 720 94 875 148207 96 399 460
80 531 649 711 89 868 149284 349 528
638 87 842 150019 12 43 381 413 533
89 519 31 86 738 64 818 912 67 15125
24 37 61 94 400 558 77 746 869
120674 84 98 210 86 532 50 64
91 747 153031 53 125 84 97 249 61
96 810 54 97 912 154119 255 399
405 25 511 98 871 90 923 93 155040
185 258 300 564 63 695 65 700 83
879 156002 160 81 312 545 602 17
42 724 46 801 943 71 157106 24 41
304 43 437 97 567 809 17 95 988
158240 69 308 24 446 655 794 159084
573 605 61 820 42 950
160016 60 95 102 316 25 70 504
631 32 720 805 83 161025 204 81
833 89 510 19 43 674 84 712 21 54
820 96 162008 122 32 41 99 298 542
683 741 942 52 99 163082 92 225 304
421 62 99 896 879 164036 49 110 443
537 602 18 24 700 79 859 961 163059
830 87 551 86 647 704 6 830 982
166509 20 793 886 928 167037 100
296 247 60 92 827 29 168215 925
169019 43 225 814 449 70 500 601
20 29 905 38 66 170046 81 461 535
98 750 826 44 923 86 171149 89 246
67 306 27 419 85 528 668 987 172337
93 402 48 61 538 97 630 43 47 768
173014 43 187 224 33 9 2335 90 431
46 616 633 50 863 914 55 174021
168 208 68 322 503 729 820 25 72
900 17 16 175053 114 45 320 461
569 667 92 881 176020 289 342 496
563 89 771 89 801 926 64 76 77
177001 108 30 33 49 304 78 99 417
544 629 55 730 810 178179 89 265
345 571 602 72 754 92 862 179054
124 67 346 99 409 511 40 642 68
790 821 985 180095 218 75 487 95
821 675 742 958 61 181285 555 480
508 31 32 775 917 69 182051 74 113
55 262 78 368 416 37 45 524 26
47 608 761 99 969 183039 104 69 218
813 488 528 63 601 929 80 184076
128 48 287 469 95 768 877 99 900 76

III ciagnienie

Wygrane po 200 zł.

181 88 282 399 423 716 1110 357
704 81 2333 3048 136 48 245 431 660
841 997 4093 9 158 223 608 70 718
5204 931 6032 83 505 643 85 7090
602 923 8427 40 717 970 9056 543 697
10180 487 606 11318 12661 990 13199
654 14956 75 109 557 15138 517 661
942 16063 216 373 863 942 17250 55
490 18192 309 540 19266 439 765 856
20029 944 91 21122 345 517 752 22294
435 45 592 696 95 738 50 23457 799
807 24224 53 682 942 25049 51 81 186
981 419 759 981 26123 243 92 457 654
727 27040 65 190 276 623 822 913
28056 262 437 38 584 29201 742 918
27 99 30152 76 301 23 465 797 31000
60 148 263 733 37 883 32220 69 38183
209 418 505 915 47 63 34066 92 519
676 819 35115 237 428 594 641 916
21 36076 93 233 419 47 96 608 708 966
28112 36 424 610 30 89133 85 262 650
40277 80 330 69 86 456 520 897
41032 355 774 889 970 42271 376 848
43247 432 668 893 44046 431 530 891
45068 121 286 637 46239 970 47941
45873 651 775 99 857 965 49271 621
908 50271 572 83 51163 205 311 63
645 873 94 921 96 52315 53280 744 66
54034 325 43 547 959 69 55983 56032
86 174 407 41 755 328 908 87298 490
552 722 58179 404 52 89 650 73 721
26 59137 708 14 21 981 39 60828 520
689 853 917 61310 12 49 471 684 825
929 62007 165 458 785 558 80 63114
821 551 766 856 41 909 64197 291 72
824 89 417 81 629 906 65241 97 723
97 66396 687 878 982 67400 741 852
993 65 48009 56 199 210 610 644 708
65 95 346 997 69289 364 918 70144 46
529 86 861 73 71257 446 70 546 77
620 842 90 72103 507 11 78257 330

Zawodowy rozwodnik

chciał wziąć ślub porac czwarty

Do rabina Mendelsohn przy ul. P-wiej 10 przyszła rodzina Rosenów z ul. Muranowskiej 34 z prośbą o danie ślubu 24-letniej Chanie Rosen. Wraz z rodziną Rosenów przybył również kan dydat na męża 33-letni Wolf Kries, zamieszkały w Małopolcu, w osadzie Na sów. Przybyły okazał bilet rozwodowy i prosił rabina o udzielenie mu ślubu. Tembardziej że otrzymał już od kandydatki 500 zł. jako zadatek na posag. Rabin otrzymawszy pismo rozwodo we, postanowił nie udzielać ślubu now ej parze, gdyż jak ustalił, kandydat na męża, miał już trzy żony. Kries po

35 75 604 814 74273 97 307 45 427
669 76114 229 48 51 481 523 98 660
76422 70 579 922 77009 210 53 59
682 717 804 11 78476 533 742 62 939
70012 192 574 67 899 998 80011 38
213 83 498 565 733 54 93 991 81155
66 206 55 893 82054 262 655 804 13
83007 22 323 85 402 719 935 84185
308 30 483 98 708 9 860 95 85255 696
546 86227 305 654 806 30 985 57369
453 800 32 83068 337 809 49 9044 312
75 498 99 578 996 40115 48 374 413
533 86 804 37 91007 295 559 83 749
72 817 92087 126 344 651 978 93260
264 616 26 94029 131 518 78 647 84
99 894 925 60 95397 818 96161 606
737 913 97182 229 367 610 53 872
98217 461 535 628 702 3 99038 83
308 605 10 63 81 709 864 995 100167
71 944 92 101235 726 81 102316 32
714 996 108226 39 85 700 104024 47
143 282 420 32 93 669 105230 314 496
599 613 98 745 818 106000 13 49 268
90 107412 612 954 108047 677 842
109976 740 852 110135 338 447 898
11491 536 655 112021 422 521 650
581 82 89 113010 141 69 211 57 74
84 772 85 750 981

114975 519 734 53 115303 75 840
50 911 116375 618 782 87 117069 202
331 428 502 601 56 719 958 118023
445 984 119069 345 95 457 90 871
713 869 943 63 120076 277 96 370
60 16 677 704 19 924 121159 265
369 960 71 122254 44 64 94 713
123113 447 578 756 819 926 124038
63 249 512 861 978 125025 472 94
126109 282 94 368 788 807 127068
117 35 64 313 503 617 69 89 128631
69 728 81 911 129145 685 726 30
130165 131338 820 979 132900
138175 217 329 81 547 670 720 807
134163 279 610 828 135484 720
126558 80 137335 487 825 44 138160
73 323 33 503 12 46 50 615 754
139489 746 63 82 140516 731 916 96
141008 80 116 99 473 527 142125
324 42 572 756 143278 81 786 144428
546 668 145042 419 38 523 67 823
146201 541 761 822 34 949 147129
46 326 401 663 97 888 148065 126
709 320 149029 250 493 857 88 93
150067 85 169 82 813 151096 127
38 44 642 859 909 152154 80 255 325
95 445 607 816 912 18 153158 327
40 446 577 692 789 843 154055 64 67
160 807 891 15102 398 409 776 816
38 157625 70 707 899 158006 200 492
417 560 712 881 159134 96 362 424
908 937 160053 86 116 474 501 799
161090 240 684 766 90 812 965
162071 143559 685 860 164327 503
698 738 865 82 165601 166008 295
1093 44 88 678 774 97 906 167553 81
728 77 879 168083 401 60 15 806
939 169128 75 86 221 404 16 606 18

Czy żyje synek Lindbergha?

Drugi proces Hauptmanna podnieca Amerykan

W tych dniach rozpoczął się po raz drugi wielki proces, który zapewne wyjaśni już ostatecznie tajemnicę, otaczającą losy dziecka pułkownika Lindbergha. Rozpoczął się on dnia 2 stycznia r. b. w mieście Flemington w stanie New Jersey. Za zabójcę uważano, zgodnie z poszlakami, Brunona Hauptmanna, niemieckiego imigranta.

Po sześciotygodniowej rozprawie ogłoszono wyrok w dniu 14 lutego. Na podstawie poszlak skazano Hauptmanna na śmierć. 40 wielkich kabli telegraficznych, które łączyła miasteczko Flemington z resztą świata — podało do ogólnej wiadomości wieść o wyroku.

Przez czas trwania procesu toczyła się zażarta walka pomiędzy prokuratorem i obrońcą. Przed sędzią przedewfilowało 290 świadków, ale ich zeznania przyczyły się jedynie do większego jeszcze powikłania sprawy, która i tak już była zawiła. Świadkom wypłacono tytułem odszkodowań 50.000 dolarów. 200 osób przetrzymywano przez czas pewien w areszcie, ponieważ wydały się sędziom podejrzanymi. 100 amatorów takiej sensacji podało się fałszywie za morderców dziecka sławnego lotnika.

Wielkie biura, w których poczyniono mnóstwo zakładów o wynik procesu, miały masę roboty po ogłoszeniu wyroku. Małżonka prezydenta Roosevelta upoważnia pewnego dziennikarza do ogłoszenia świata, że wynik procesu wydaje jej się „co najmniej wątpliwy”. Adwokat Hauptmanna wniosł też natychmiast odwołanie. Ostatnią sensacją była oferta niejakiego Pristupa, który zgłosił gotowość pójścia na śmierć w zamian za Hauptmanna, w którego niewinność wierzył, o ile otrzyma zapewnienie, że wdowa po nim otrzyma 5000 dolarów.

DZIECKO JEST?

Od tej chwili upłynęło siedem miesięcy. W tych dniach zostanie strzygnięta kwestia apelacji Hauptmanna. Można sądzić, że dopiero teraz proces osiągnie punkt kulminacyjny. Obrońca Hauptmanna, pelen temperamentu Ire Reilly, podał do wiadomości publicznej, że dziecko, zamordowane jakoby przez jego klienta, żyje i cieszy się dobrem zdrowiem. Jeżeli oświadczenie Reilly'ego

okaże się bluffem, to w każdym razie trzeba będzie się zgodzić, że obdarzony on jest wyobraźnią nie mniej bujną, niż Wallace.

I znowu cała Ameryka przeżywa wielką sensację i wszystkie rozmowy toczą się wokół sprawy Lindbergha. Teraz całe zainteresowanie skupiło się na mecenasie Reilly. Aby ocenić znaczenie przytaczanych przez adwokata dowodów, trzeba sobie przypomnieć historię ubiegłego procesu.

W dniu 1 marca 1932 roku porwano 19-miesięcznego synka pułkownika Lindbergha. Porywacze zażądali okupu w sumie 50.000 dolarów. Zrozpaczony ojciec nawiązał kontakt z bandytami przy pomocy lekarza Dr. Condon i Reeder Curtisa, wpłacił też okup — ale nie odzyskał dzieciny. W rok później znaleziono przypadkowo zakopane zwłoki dziecka, które zostały uznane za zwłoki synka Lindbergha.

BANKNOTY

Przez długi czas tropiła policja porywaczy. Początkowo bez rezultatu. Pierwszym triumfem było wyłapanie w Nowym Jorku banknotów, których Lindbergh użył do spłacenia okupu, a które w roku 1933 wpłynęły do urzędu skarbowego. Policja obmyśliła wyrafinowany plan działania. W prezydium policji na mapie ścieżki oznaczano każde miejsce, w którym ukazywały się znaczki przez pułkownika Lindbergha banknoty. Okazało się wówczas, że większość tych banknotów pojawiała się w Bronx, jednym z przedmieść

Nowego Jorku. Jednocześnie zauważono numer auta, którym posługiwał się człowiek, wydający te banknoty i ustalono nazwisko posiadacza banknotów. Był to mechanik Hauptmann. Uwieszono go we wrześniu 1934 r. W jego garażu, w skrytce, znaleziono 13.000 dolarów. Dr. Condon poznał w nim „Johna”, któremu ongiś z muru cmentarnego podawał pieniądze, i który wzamian wręczył mu ubranko dziecka.

Proces należał do kategorii poszlakowych. Już od samego początku cała sprawa tonęła w ciemnościach. Przedewszystkiem, liczono się z możliwością, że ktoś ze sług okaże się współwinnym. Brano więc pod uwagę niejaką Violetę Sharp, która flirtowała oddawna z żonatym kamerdynerem pułkownika. Być może, mogłaby ona uchylić rąbka tajemnicy, otaczającej porwanie maleństwa. Ale dziwnym trafem po pierwszym przesłuchaniu policyjnym popełniła ona samobójstwo. Prokurator Wilenz wysuwał coraz to nowe zarzuty, podnosił coraz to inne poszlaki. Przedewszystkiem rzeczoznawcy identyfikowali pismo listu, w którym żądano okupu, z charakterem pisma Hauptmanna. Potem przyszło zeznanie kryminalnego urzędnika Siska, który znalazł u Hauptmanna dwudziestodolarowy banknot, wchodzący ongiś w skład okupu złożonego przez Lindbergha. Potem świadczyli panowie Achenbach, która twierdziła kategorycznie, że przez parę dni po dacie porwania Hauptmann kukał. Policja wykryła, że porywacze posługiwali się

drabiną, aby wynieść dziecko przez okno sypialni, i że drabina ta zsunęła się i upadła. Jeden z porywaczy nadwyrężył sobie przy tem nogę. Dalej bezpośredni przełożony Hauptmanna utrzymywał, że Hauptmann nie pracował w dniu pierwszym marca, kiedy dziecko porwano, ani w dniu 2-lm kwietnia, kiedy wręczono okup.

Ameryka żądała, aby śmierć synka ukochanego bohatera narodowego, została pomszczona. Tak więc przysięgli jednogłośnie uznali Hauptmanna winnym morderstwa.

A teraz oto mecenas Reilly chce przedstawić sądowi dziecko, które ma być zaginionym dzieckiem pułkownika Lindbergha. Jest to projekt zgola fantastyczny. Dopóki Reilly nie przemówi — wszyscy skazani są na przypuszczenia tylko i na błądzenie w ciemnościach.

CZY MOŻLIWE?

Co przemawia za możliwością, że znaleziony trupek nie był ciałkiem lindberghowego synka? Przedewszystkiem to, że jest rzeczą niemożliwą identyfikować zwłoki małego dziecka po dłuższym czasie. Dalej ta okoliczność, że niema fotografii zaginionego. Wreszcie to, że Lindbergh i jego żona zaraz po urodzeniu swego synka przenieśli się do samotnej farmy i nie przyjmowali tam wcale gości. Jest rzeczą zupełnie możliwą, że rozpoznanie zwłok, które nastąpiło wyłącznie tylko na mocy oświadczenia rodziców — polegało na omyłce. Pozatem wszystkie osoby, które ongiś zajmowały się dzieckiem albo zaginęły, albo zmarły.

Powstaje więc pytanie: Dlaczego porywacze mieliby podsuwać inne dziecko i dlaczego ubieraliby je w szatki małego Lindbergha? Czy dlatego, aby je dobrze ukryć i później wydać rodzicom w zamian za dużo większy okup?

Pozostaje trzecia możliwość, że dziecko nie zostało bynajmniej porwane przez bandytów i uprowadzone — bo przecie bandyci nie mieliby w tem żadnego interesu, aby nie wydać dziecka po otrzymaniu okupu, lub aby je wówczas zamordować — ale przez inną, nieznaną osobę.

Ameryka z zapartym oddechem czeka na dzień, który przyniesie jej, być może, rozwiązanie tych zagadek.

Kosmetyka

Niedawno wpadła mi w ręce stara, przedwojenna gazeta, w której zauważyłem straszliwe ogłoszenie. Rysunek przedstawiał olbrzymi biust, podtrzymywany zdołu gorsetem, tak mocno ściśniętym w pasie, że możnaby jego właścicielkę objąć jedną dlonią w miejscu, gdzie powinno się mieć: obfite śniadanie, obiad z czterech dań i przedwojenna wystawna kolacja. Firma ogłaszająca się w ten nieludzki sposób zachwalała specyfik na wyolbrzymienie biustu z gwarancją doprowadzenia go do fantastycznych rozmiarów.

Coś potwornego! Litość mię zdjęła głęboka, gdy pomyślałem sobie o tych barbarzyńskich zaiste pierwocinach kosmetyki.

Dziś sprawa upiększania kobiecych kształtów przedstawia się znacznie prościej. Wiedza kosmetyczna potrafi już podołać wszelkim usterekom w tej mierze.

Mam pewną znajomą, która poddała się kilku kosmetycznym operacjom w Berlinie. Gdyby mi nie pokazała swego dowodu osobistego, w którym było napisane czarno na białem: Twarz — pościągła, nos — prosty, oczy — bułe, znamiona szczególne — pieprzyk na lewym udzie i t. d., nigdy bym nie był jej w stanie rozpoznać. Fotografia w dowodzie nie znaczyła już nic, była to już podobizna istoty nie z tego świata. Tak się zmieniła po operacji!

Rzecz prosta, że zwróciłem się do tej damy właśnie z szeregiem pytań.

— Co z krzywym semickim nosem? — spytałem.

— Oh, to drobnostka — odrzekła z uśmiechem — rozcina się

z wierzchu skórę i wypilowuje się kawałek kości, potem zasywa się wszystkim spowrotem i nos jest aryjski.

— No, a jeżeli, powiedzmy, któraś z pań ma puculuwatę policzkę?

— To także drobna operacja. Najpierw moczy się twarz w specjalnym roztworze przez dwa tygodnie. Potem zdziera się z niej skórę i wycina wszystko, co jest podspodem. Zszywa się, no i koniec, po operacji. Policzki są zapadnięte i twarz wygląda bardzo interesująco. O np. ta pani, co siedzi tam na lewo — mówiła, wskazując na starszą damę z wypłasiastymi oczyma i wołem na szyi — tej pani należałoby podnieść nieco oczy w górę, o pół centymetra i zwięzić nieco powieki (ściągają się je małymi klamerkami). Potem trzeba by poddać całą twarz wysokiemu ciśnieniu całą parą. Odpowiadać podgardle, odrąbać tył czaszki, bo ma zanadto wystający, przykrócić piersi u dołu i zwięzić biodra przez obstruganie części zbędnych, no i cóż jeszcze?... Ona... ma wagrowatą cerę, należałoby więc zdjąć z niej skórę i nałożyć inną w lepszym gatunku.

Sluchając tych dziwów, dostrzegłem, że filizanka z kawą trzęsie mi się w rękach.

Zmienilem temat czempredzej. Przeszedłem na sprawy aktualne, polityczne itp. Rozmawialiśmy długo i mile, przyczem doszedłem do następujących wniosków:

Ze mojej milej rozmówczyni należałoby doszkutować trochę lepszej lektury, gdyż czyta tylko podłe romanse, odpilnować nieco snokizmu, którego posiada nadmiar. Iputować jakieś zajęcia, gdyż dała na próżnując po całych dniach zaczyna „mieć przewrócone w głowie”. Zastrzyknąć jej trochę inteligencji i wypompować z niej nadmiar zarozumiałości i egocentryzmu, który w niej domniaje.

Tyle o kosmetyce. Jur.

Zagadkowa choroba kości leczona zmianą odżywiania

W jednym ze szpitali londyńskich znajduje się pięcioletni

John Norton. Chłopak ten cierpi na dotychczas nieznana chorobę, którą zajmują się teraz wszyscy profesorowie fakultetu medycznego. Kości małego Nortona są bowiem tak kruche, że łamią się jak szkło. Dotychczas fenomen ten wydarzył się 36 razy: nawet lekkie uderzenie twardym przedmiotem wystarcza i kość łamie się natychmiast.

Lekarze mniemają, że choroba ta jest wywołana brakiem wapna w kościach Nortona i spodziewają się, że po kilku latach mały John zapomocą odpowiedniego odżywiania stanie się zupełnie normalnym człowiekiem.

HUMOR

— Powiedz mi, co mogłabym dać cioci Ani, żeby jej sprawić przyjemność w dniu urodzin?

— Napisz do niej anonimowy list miłosny!

Nauczyciel: Uczyliście się, że w naturze wszystko ma swój cel. Kto może mi dać przykład?

Uczeń: Łabędź.

Nauczyciel: Ale dlaczego?

Uczeń: Bo on ma długą szyję, żeby nie utonął podczas powodzi.

Janek: Jak mój dziadek umierał, to miał już 96 lat!

Adaś: To mój był starszy. Babcia mówiła, że miał już 102 lata!

Edek: Eh, co wy wiecie! Mój dziadek jeszcze wogóle nie umarł!

(C. d. n.)

FRANCIS DE CROISSET

21)

DAMA z MALAKKI

POWIEŚĆ

AUTORYZOWANY PRZEKŁAD M. WANKOWICZOWEJ.

— Śniadanie gotowe — powiedział „numer pierwszy”. Rzeczywiście boy postawił je na stole, choć nikt nie słyszał jak wszedł do pokoju.

— Tu należy być ostrożnym — mówił doktor Jerris — i jeść tylko rzeczy gotowane lub pieczone. Trzeba bardzo pod tym względem pilnować kradensu i kuchni.

— Słyszysz Audrey? — spytał Herbert, który od czasu przybycia do willi wyglądał zakłopotany.

W regularnych odstępach czasu słychać było głos jakiegoś ptaka: dwie smutne, dokuczliwe nutki.

— Co to jest? — spytała Audrey.

— Ptak — warjał. W nocy krzyk jego jest bardzo przykry. Z czasem można jednak, zatkawszy sobie uszy watą...

— Czy pan nie uważa, że sześcioro służby to trochę dużo na nasze skromne dochody? — spytał Herbert. — Sześcioro ich jest, nieprawdaz?

— Sześcioro, albo i więcej — odparł Jerris — ale tego się pani nigdy nie dowie. Każdy z nich ma przyjaciół, zastępców, rodzinę, a wszystko razem kosztuje mniej, niż utrzymanie jednej służącej w Anglii. To jedyna dobra strona tego kraju — zwrócił się do Audrey. — Jesteście państwo młodzi oboje, zdrowi... jak ja, kiedy tu przyjechałem. Chciałbym z panem porozmawiać trochę o naszych służbowych sprawach. Muszę panu pokazać raporty.

— Zostawię was i pójdę zwiedzić dom. Proszę powiedzieć amie niech przygotowuje mi kąpiel — rozkazała Audrey wchodzącemu „pierwsiemu numerowi”.

— A propos kąpeli, trzeba bardzo uważać — pou-

czał ja Jerris — wychodząc z wody proszę nie zapomnieć natrzeć nogi i palce stóp alkoholem.

— Pocz?

— Z powodu Hong - Kong foot'u, to jedna z kłesk Dalekiego Wschodu, mikroby żyjące w wodzie i wywołujące straszliwe świerzbienie skóry, a nawet wrzody. Została moja cierpiała na to przez pierwsze trzy lata...

Audrey wyszła z pokoju: czuła się zdenerwowana. Prędko wbiegła na schody. Spieszo jej było zobaczyć pokoje.

— Byleby były dwie łazienki.

Były dwie.

Dwa jednakowe sypialne pokoje łączyły wewnętrzne drzwi.

W jednym z nich leżały już porządnie poukładane na stole toaletowe przybory.

— Przynajmniej nie potrzebuję wybierać.

Na białych ścianach kilka jaszczurek czatowało, dysząc ciężko na muchy. Łóżko otoczone było siatką od moskitów, podłogę zakrywały maty.

— Brzydko, ale czysto — pomyślała Audrey.

Pokój wychodził na balkon.

— Patrzcie, niema wcale okna — szepnęła zdziwiona

— U nas niema okna.

Przestraszona Audrey obróciła się.

Była to ama.

— Okna niema, jest mała firanka, którą można ciągnąć — tłumaczyła ama wskazując na fibrowe żaluzje. — o dziesiątej trzeba zamykać. Dużo moskity, dużo różne muchy.

Skakała boso po pokoju, jak duży ptak, któremu obcięto skrzydła.

Audrey wykapała się: nie czuła się już zmęczona. Jerris powiedziała jej, że kufry przybędą dopiero o drugiej, bo kulisi przyniosą je na plecach krótszą drogą przez wzgórza, więc przezornie zabrała z sobą walizkę do samochodu. Zmieniła bieliznę, nałożyła inną suknię i zapaliła papierosa.

Ama spuszczała żaluzje. Audrey uchyliła je i oparła się o balustradę balkonową.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 6.66.68 (redaktor naczelny), 6.66.99 (sekretariat). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 135550.
PRZEDSIĘWZIĘCIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-cj stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., leksykon — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.